

7. Årgang november 2012

MUSIKMAGASINET N°28

PROFILER TOVE DETREKÖY

DEN VELGØRENDE MUSIK

DEN KONGELIGE LIVGARDES MUSIKKORPS

DAM

DANSK AMATØR MUSIK

NYHEDER FRA WILHELM HANSEN MUSIKFORLAG

Finn Kornebæk

Spil klaver med Finn

– JULEHÆFTET

24 julemelodier arrangeret for klaver

Vejl. pris kr. 199,00 (inkl. moms)

Hæfte med ilagt cd

Becifrede klaverarrangementer med fingersætning

UDKOMMER MEDIO NOVEMBER 2012

Indhold

Et barn er født i Betlehem · Det kimer nu til julefest · Dejlig er den himmel blå · Bjældeklæng · På loftet sidder nissen · Sikken voldsom trængsel og alarm · Der er noget i luften · Dejlig er jorden · Glade jul, dejlige jul · Julen har bragt velsignet bud · Jul i Gammelby · Vinterbyøster · Risengrødssang · Mary's Boy Child · Juletræet med sin pynt · Højt fra træets grønne top · Nu' det jul igen · Bjældeklæng (udvidet udgave) · Skal vi klippe vore julehjerter sammen · Rudolf med den røde tud · When You Wish Upon A Star · Rockin' Around the Christmas Tree · Last Christmas · The Christmas Song

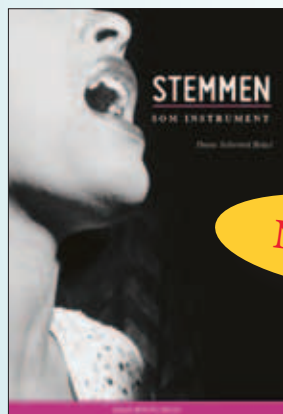
Spil klaver med Finn

20 populære melodier arrangeret for klaver

Vejl. pris kr. 199,00 (inkl. moms)

Hæfte med ilagt cd

Becifrede klaverarrangementer med fingersætning

NYHED

**Udkommer
ultimo
november 2012**

Dorte Sehested Brüel

Stemmen som instrument

Vejl. pris kr. 299,00 (inkl. moms)

Kan man lære at synge bare ved at læse en bog?

Nej, det kan man ikke. For som professionel stemmebruger ER man nemlig sit instrument, og det kræver, at man ved, hvordan man skal tage fat, når stemmen ikke gør, hvad man vil.

Hvad enten du er professionel eller amatør, vil du kunne få noget ud af at læse *Stemmen som instrument*. Bogen er fyldt med let forståelige forklaringer og gode illustrationer og er derfor let at gå til. Den forklarer årsag og virkning på en måde, der sætter dig i stand til at tage fat og komme i gang med at bruge din stemme bedre.

NYHED

Finn Jørgensen

Blandt ølhunde og månestråler

130 danske revysange

Vejl. pris kr. 299,00 (inkl. moms)

NYHED

Blandt Ølhunde og Månestråler er den første samlede udgivelse af udvalgte revyviser fra 1849 til vore dage. Gennem revyviserne oplever vi et stykke danmarkshistorie, og da de her præsenteres kronologisk, kan de samtidig give et indtryk af periodernes skiftende udtryksformer såvel på det tekstmæssige som på det musikalske område.

De enkelte viser er forsynet med melodi og becifring samt fyldige noter om skuespillere, komponister og forfattere. Endvidere er mere end 200 fotografier og illustrationer med til at sætte stemningen og gøre nærværende samling til en ganske særlig oplevelse.

Tak for i år

Thomas Hovaldt
Ansh. redaktør og næstformand i DAM

Formand for DAM Ulrik Hedegaard holder tale til Pia Frederiksen i forbindelse med indvielsen af det nye kontor. Foto Peter Hansen

Efteråret og nok især december måned byder på travlhed i kor og orkestre rundt om i landet.

I de mørke timer øves og færdiggøres julekoncerterne, og det er meget positivt også at kunne læse, at de professionelle klassiske ensembler mærker tydelig publikumsfremgang.

I disse måneder arbejder DAM på højtryk med færdiggørelsen af de visioner, som i de kommende fire år skal danne grundlaget for vores nye institution. Umiddelbart er det ikke noget, den enkelte sanger og musiker vil mærke i det daglige arbejde; men på et overordnet og ikke mindst økonomisk plan vil tingene blive mere gennemsigtige, ligesom vi i den fire-årige periode vil kunne lave projektbudgetter, der dækker en periode, som er længere end blot et regnskabsår. Det giver mulighed for at planlægge kursusforløb af en længere varighed og på den måde fastholde kursisterne længere i et inspirerende og givende musikforum.

Pia Frederiksen, som har været sekretariatsleder gennem næsten to år, har pr. 1. november opsagt sin stilling og har fået nyt arbejde ved en uddannelsesinstitution. Vi har været utrolig glade for samarbejdet med Pia og ønsker hende alt det bedste fremover. Arbejdsgangene i sekretariatet er blevet effektiviseret, moderniseret og automatiseret. Flytningen af kontoret rent fysisk har skabt et lyst og mere åbent arbejdsmiljø, og det

tætte samarbejde mellem bestyrelsen og kulturstyrelsen er i perioden under Pias ledelse udviklet meget positivt og blomstrer i dag i bedste velgående.

Indtil stillingen er besat til anden side, er undertegnede af DAMs bestyrelse blevet konstitueret sekretariatsleder.

Af sidste leder fremgik det, at Steen Lindholm går på pension, det er ikke helt rigtigt. Steen bliver 70 år i december og stopper som konsulent for DAM med udgangen af året, men fortsætter selvfølgelig sit virke som dirigent, dommer mv.

Stillingen som konsulent for DAM vil blive genbesat i begyndelsen af året, men som to stillinger. En konsulent med ansvar for korområdet og en med ansvar for orkesterområdet.

På siderne 24 og 25 kan du læse om DAMs forskellige korlederkurser, disse bliver afholdt i starten af 2013, og du kan søge yderligere informationer på hjemmesiden. Alle kontinuerligt arbejdende amatørkor og -orkestre kan søge om støtte i DAM-puljen for 2013. Der er ansøgningsfrist den 14. december 2012, og vejledningen samt ansøgningsskemaet er "lagt op" på DAMs hjemmeside.

Der er kun tilbage at sige tak for godt samarbejde i 2012, men kig godt og grundigt i bladet, det rummer allerede mange spændende koncerttilbud samt stævne- og kursusinformationer for 2013.

Audiovox fremstiller individuelt formstøbte musikerhørevern.

Intet går tabt. Du får stadigvæk den samme musikoplevelse, blot på et lavere niveau. De er derfor ideelle, hvis du ikke vil gå på kompromis med lydkvaliteten.

Heavy metal for ørerne?
- beskyt dem mod høreskader

Ring 3940 1050 og hør nærmere.
www.audiovox.dk

audiovox

Pris for
hørerværn til
musikere kun
1.599,-

Medlemsblad for
DANSK AMATØRMUSIK – DAM
Sekretariatet, Ryegade 10,1.
8000 Århus C, tlf. 8619 8099

Udgiver
Dansk Amatørmusik

Redaktion
Thomas Hovaldt (ansv. redaktør)
Karina Dybro Hansen (redaktør)
Anne Grete Lorenzen

Annoncer
Rosendahls A/S, Oddesundvej 1, 6715 Esbjerg N. Tlf. 7610 1112,
fax 7610 1122. Kontakt: Anne-Marie Johansen
Dir. tlf. 7610 1136, amj@rosendahls.dk

Deadline: 25. januar
Indlæg sendes til Karina Dybro Hansen, mail:
musikmagasinet@damdk.dk eller pr post til
Thomas Hovaldt (ansv.), Mynstersvej 16 st. th., 1827 Frederiksberg C

Amatørmusikkonsulenten
Steen Lindholm, Rønnebærvej 82, 2840 Holte.
Tlf. 4542 1750. konsulent@danskamatormusik.dk

Layout og Tryk
Rosendahls A/S

Henvendelse vedrørende leveringen af DAM bladet
(skift af kontaktperson, adresseændring) til sekretariatet, Dansk
Amatørmusik tlf. 8619 8099, www.damdk.dk

Abonnement
Abonnement tegnes for et kalenderår af gangen. Henvendelse
om abonnement på DAM bladet kan ske til Susanne Skødt,
sekretariatet, Dansk Amatørmusik, tlf. 8619 8099,
sus@danskamatormusik.dk, pris: 25 kr. pr. blad.

Redaktionen påtager sig intet ansvar for manuskripter og mate-
riale, der indsendes uopfordret. Artikler eller dele deraf, må kun
offentliggøres med redaktionens skriftlige samtykke.

Oplag: 17.000 - ISSN: 1902-5742

INDHOLD

Lederen.....	side 3
Den velgørende musik.....	side 5
Profilen, Tove Detreköy.....	side 8
Morgensang er det bedste i verden.....	side 13
De danske militærorkestre, Den Kongelige Livgardes Musikkorps.....	side 16
Tillsammans! Inte privat!.....	side 22
Spørgehjørnet.....	side 24
Dirigenterkurser.....	side 24
DKF – DHL – DO.....	side 26
Kor72.....	side 27
DSF.....	side 36
DAFO.....	side 39
DAOS.....	side 44
DAO.....	side 46
DSO.....	side 51

Forsidebillede: Maria A. Nicoleisen fra Ballerup Musikskole med
kapelmusikeren Claudio Flückiger under en hornprøve i forbin-
delse med "Side by side" musikskoledage med Det Kongelige
Kapel den 15.10 - 17.10. Fotograf Sebastian Eskildsen.

SYNG
Formand Anders Bæk Eriksen
Redaktør: PR-udvalg,
syng@syng.dk · www.syng.dk

DASOM
Formand Yrsa Mortensen
yrsa.mortensen@stofanet.dk
www.dasom.dk

FUK
Formand Marianne Christiansen
fuk@fuk.dk
www.fuk.dk

DKL
Danske Korledere
Formand Niels Græsholm
www.danskekorledere.dk

Danske Korledere

DKF
Formand Jens Fredborg
qjf@nth.dk eller
jensfredborg@mail.dk
www.dkf.amatormusik.dk

DHL
Formand Kaj Bertelsen
Tlf.: 51 92 54 93
sejekaj@mail.dk – www.dhl-online.dk

DO
Formand Steen Finsen
formand@danskeorkesterdirigenter.dk
www.danskeorkesterdirigenter.dk

DAO – Dansk Amatør Okesterforbund
Redaktion
thovaldt@mail.dk
www.daonet.dk
Deadline for stof til DAO: 25. januar

Kor72
Formand Lisbeth Gråkjær
Redaktør Dorte Klyvø
redaktion@kor72.dk
www.kor72.dk
Deadline for stof til Kor72: 25. januar

Kor72

DSO – Danske Strenge Orkestre
Redaktør Per Graversgaard
per.graversgaard@teliamail.dk
Deadline for stof til DSO: 25. januar

DSO

DAOS – Dansk Amatør Orkestersamvirke
Formand kst. Knud Ebbesen
Redaktør Jytte Steffensen
je@steffensen.mail.dk
www.daos.dk
Deadline for stof til DAOS: 25. januar

DAFO – Danske Folkekor
Redaktion
redaktor@folkekor.dk
www.folkekor.dk
Deadline for stof til DAFO: 25. januar

DANSKE FOLKEKOR

DSF – Dansk Sanger-Forbund
Redaktør Lau Michelsen
lau@spectromania.dk
Deadline for stof til DSF: 25. januar

Jul og valgørenhed går hånd i hånd - lige ved siden af gaveræs og forstoppelse løber en tilsvarende stærk tradition for at give. Overflod og familiepolemik til trods lader vi os omkring juletid bevæge til at dele og hjælpe og støtte dem, der har mindre, dem der har det sværere. Musik og valgørenhed har en tilsvarende stærk kobling. Band Aid singlen "Do they know it's Christmas" inkorporerer de tre ting på særdeles levedygtig vis - det er musik med et valgørende sigte ved juletid, og nummeret bliver på snart 30. år spillet overalt lige så snart december nærmer sig med duft af gran og gløgg på kontoret.

Den valgørende *musik*

Af Karina Dybro Hansen

Dog er det ikke kun til jul at musikere udøver deres kunst til fordel for de værdigt trængende. Musik som valgørenhed hører hjemme i alle sæsoner og optræder under alle tænkelige former. Men hvad får man ud af det som musiker? Een ting er penge, opmærksomhed, bevidsthed og så videre til det formål, der nu engang er omdrejningspunkt for eventen - men hvordan ser det ud inden i den enkelte bidragende musiker. Der er selvfølgelig lige så mange motiver, som der er individer, men Musikmagasinet har talt med en lille håndfuld spillende og syngende, som på hver deres måde har givet det, de kan, for derved at give til andre.

Den længerevarende indsats

Der er de enkeltstående valgørenhedsevents, som for eksempel førnævnte Band Aid indspilning fra 1984. Nummerets fortsatte levetid til trods var det stadig en engangsforestilling for de kunstnere, der deltog. Andre engagementer løber over længere tid. Som UNICEFs Goodwill Ambassador program.

Her blev Sir Simon Rattle og Berliner Philharmonikerne udpeget i 2007 og har siden løbende involveret sig i projekter for UNICEF. Med alt fra benefitkoncerter med hele orkesteret, eksempelvis for Haiti og Japan, til enkeltstående opgaver for den

håndfuld musikere, der vælger at tage af sted. Philipp Bohnen, 2. violinist hos Berlinerne, har deltaget i nogle af de "mindre" projekter, blandt andet var han i 2011 i Aserbajdsjan for at skabe opmærksomhed omkring vilkårene for handicappede børn i landet. Philipp fortæller:

"Aserbajdsjan handlede om synlighed. Vi var der i fire-fem dage under sloganet "Abilities are limitless", og det handlede om at vise folk og regeringen, at børn med handicap også

er en del af samfundet. I Aserbajdsjan bliver de gemt væk, fjernet fra forældrene og placeret på institutioner eller hospitaler. Udenfor Baku findes en skole, startet af en kvinde med et handicappet barn, og som ikke ønskede at sende sit barn på institution. Derfor startede hun denne skole, hvor der nu går mange handicappede børn. Det er en "rigtig" skole, hvor børnene lærer alt muligt både almindelige skolefag, men også at gå, at kommunikere og at lege. Det fine ved

Dalles Partyband. Foto bragt med tilladelse fra Daniel Weimann Lauridsen

projektet er, at de bor stadig hos deres familier, som også er integrerede i børnenes læringsproces - de kommer også på skolen for at være sammen med deres børn.

Vi gav en koncert, for at vise, at vi var der, at vi var på lige

Philipp Bohnen th under besøget i Aserbajdsjan. Tv ses Mor Biron, fagotist i Berliner Philharmonikerne. Foto UNICEF/Giacomo Pirozzi

det der projekt – for på den måde at henlede folks opmærksomhed på det. Man kan sige, at vi brugte vores “berømted” til at vende folks blikke mod Aserbajdsjan og de forhold, der gør sig gældende der”.

Andre UNICEF projekter har handlet om at bringe glæde, at give noget positivt til folk i en vanskelig situation, som for eksempel i Japan, hvor en gruppe musikere tog ud for at spille koncerter for de mange mennesker, der havde mistet deres hjem i tsunamien og ikke kunne vende tilbage på grund af stråling. Og som derfor boede tæt pakket sammen i gymnastiksale og lignende. Formålet var udelukkende at give disse mennesker et pusturum, en god oplevelse og noget at glæde sig over.

Motivationen hos Philipp Bohnen handler i høj grad om at føle sig særligt privilegeret.

“Jeg er født og opvokset i Tyskland og har fået mulighed for at spille mit instrument, som jeg elsker. Jeg har fået lov til at

spille i dette orkester, og jeg synes egentlig bare, det er rimeligt at give noget tilbage. Hvis man har mulighed for at hjælpe, så er det for mig absolut nødvendigt at gøre det. Og så lærer jeg også meget af det selv, de problemer, man møder “derude”, er så anderledes og så meget mere gennemgribende, det er helt andre dimensioner. Og det giver perspektiv og bringer en tilbage til virkeligheden,” fortæller Philipp.

Den store landsindsamling

Knæk Cancer kampagnen har lige rullet over Danmark, og der er blevet indsamlet mange penge gennem alskens kreative tiltag. Enkelt personer har samlet penge ind via likes på Facebook (fx. en øre pr. like doneret til Knæk Cancer, red.), store firmaer har spyttet stort i kassen – og også til Knæk Cancer har mange kunstnere doneret deres ydelser. Lauritz.com bortauktionerede forskellige kunstværker og events, blandt andet kunne man købe en 1/2 times koncert, hvor og hvornår man ville have den, med Dalles Partyband. Daniel Weimann Lauridsen, bandmanager for Dalles Partyband, fortæller om deres motivation:

“Jeg blev det anbefalet af en kammerat, der synes, det kunne være en god idé, og fordi flere fra bandet har haft kræften tæt på livet (min kæreste har haft modermærkekræft, og en af de andre drenges far har haft en kræftsvulst) var det naturligt at donere en koncert. Det tog ikke mange minutter, før lauritz.com var kontaktet og auktionen nærmest en realitet”.

I det hele taget er et af Dalles Partybands mål med musikken at give noget, at gøre folk glade.

Som Daniel forklarer:

“Vi spiller overalt, bare der kan skabes lidt lys i øjnene på tilhørerne. Af tidligere “jobs” kan nævnes en tur i Københavns

DEN RYTMISKE HØJSKOLE

Sommerkurser 2013

Uge 27
Blæser- og
slagtøjsmusik

Uge 28
Den musikalske
familie

Uge 29 og 30
Rytmsk sommer

Uge 31
Syng glæden løs!

drh.dk – et musikalsk liv!

Mozart på original- instrumenter

13 blæsere spiller kendt og elsket musik af
**Mozart: Gran Partita og uddrag fra Così fan
tutte (arrangeret af Alfredo Bernardini)**

13. januar kl. 15 Nørre Vosborg, Vemb
15. januar kl. 20 Garnisons Kirke, København
16. januar kl. 19 Cinemateket, København
(særarrangement)
17. januar kl. 19 Kristianstad Konserthus (Sverige)
18. januar kl. 19 Vara Konserthus (Sverige)

**CONCERTO
COPENHAGEN**

Læs mere på www.coco.dk

Andrea Pellegrini ved Ensemble Hovaldts koncert til fordel for Reden International 2011. Foto Asger Simonsen

Kanal med firmaet Hugo Boss, Odense Universitetshospital for en kræftsyg far – og også på et af de mest oplagte steder at ramme mennesker i hjertet; gader og stræder i det ganske land. Dalles Partyband har spillet for nyforelskede par, spillet impulsiv brudevals for en polterabend – og succeskriteriet vil altid være det samme: at se et ansigt lyse op og et menneske nyde tilværelsen”.

Musik er valgørenhed

Sidst men ikke mindst er der den helt traditionelle julekoncert, hvor overskuddet går til dette eller hint formål. Mezzosopran Andrea Pellegrini har adskillige gange deltaget i julekonserterne til fordel for Reden International med Ensemble Hovaldt, som hun også gør den 16. december i år. Om sin motivation fortæller hun:

“I valgørenhed har musikken en naturlig plads, fordi den er dette “valgørende” i sin grundsjæl. Musik er information, der skabes af mennesker og deles mellem mennesker. Som udgangspunkt består “dealen” i, at musikken spilles og tages ind af et andet menneske eller flere. Den er ikke skabt på baggrund af handel og forretning – selvom det selvsagt bliver en vigtig del af livet som kunstner, hvis man skal kunne fortsætte med at skabe den. I valgørenhedssituationen kommer den musiske oplevelse tilbage til sine reneste rødder. Tilbage til udgangspunktet hvor musikken er en gave til mennesket. Personligt oplever jeg noget ekstra rørende ved disse koncerter. Tanken, om at der er en gruppe udsatte mennesker af kød og blod, som kan få bedre dage pga koncertens afkast, betyder noget under selve koncerten. Musikken bliver her en indirekte giver, og på smukkeste vis giver den til både giveren og modtageren.”

Leyla Fatima Arbajdi Madsen fra Reden International sidder på den anden side af bordet, kan man sige, da hun – igen-

nem den organisation hun arbejder for – har modtagerens rolle. Også hun har en ide om, at det at bruge musikken valgørende har en særlig effekt.

“At lave en støttekoncert i de kirkelige omgivelser og med de talentfulde klassiske kunstnere, skaber en helt særlig stemning. Jeg tænkte faktisk meget over det til sidste års koncert. Det at forbinde noget så smukt som klassisk musik ved juletid med et så frygteligt tema som trafficking af mennesker giver på én eller anden måde mening. Måske fordi musikken har en særlig evne til fordybelse, giver den samtidig mulighed for refleksion. Når man taler om trafficking, har man en tendens til at skulle illustrere frygtelige skæbner for at få folk i en travl hverdag til at lytte på sagen.

Verden er fuld af forfærdelige hændelser, og det kræver sit at få folk til at stoppe op og reagere. Derfor mener jeg, at sådanne støttekoncerter er vigtige, da gæsterne får en ren musikalsk forkælelse ved en højtid, mange mennesker har kær, og samtidig har man mulighed for at tage stilling og støtte et vigtigt emne uden meget besvær,” fortæller hun.

På nettet

Berliner Philharmonikerne og UNICEF:
www.unicef.org/people/people_47909.html
www.berliner-philharmoniker.de/en/unicef/

Dalles Partyband: www.bricksite.com/dallespartyband

Andrea Pellegrini: www.pellegrini.dk

Julekoncert til fordel for Reden International:
www.hovaldtsbrassensemble.dk

Tove Detreköy

– Violinist og Suzukipioner

Profilen

På Frederiksberg i en smuk gammel bygning bor en inspirerende dame. Hun er 87 år og så livlig og munter som en ung pige. Hun arbejder stadig passioneret med musikken. Hun er violinist, hun er berejst, hun er vidende og interesseret, imødekommende og slet og ret underholdende. Og så er hun den, der fik Suzukimetoden introduceret i Danmark. Tove Detreköy, medstifter af Det Danske Suzukiinstitut, er dette nummers Profil og vel nok en af de mest, for undertegnedes vedkommende, markante personligheder til at optræde på disse sider.

Af Karina Dybro Hansen

Historien om Suzuki-undervisningens vej til Danmark starter i Seattle i slutningen af tresserne, nærmere bestemt lidt nord for Seattle, i byen Bellingham. Her er Tove Detreköys mand, violinisten Béla Detreköy, blevet ansat som professor, og Tove og de to sønner er med. Familien er i USA i fem år, og da de vender hjem, er det med et nyt mål for øje. For Toves vedkommende i hvert fald – hun har opdaget Suzuki og er fast besluttet på, at det skal have en plads i det danske musikliv.

“Det var helt fuldkommen fantastiske år, som sådan set på mange måder ændrede vores liv og tænkemåder. Jeg havde jo hørt herhjemmefra, at der var noget, der hed Suzuki-undervisning eller -metode. Der havde været en artikel om det i et musikmagasin, jeg kan huske, det var Henry Holst, der havde været ovre og opleve det, og det var sådan noget med børn, der stillede sig op og spillede sammen. Og det var vi jo alle herhjemme i tvivl om, hvorvidt det nogensinde ville blive til noget? De spillede udenad og i grupper, og jeg tror, at vi allesammen tænkte, at det var sådan en slags japansk sportsaktivitet – det kunne ikke være noget for os,” fortæller Tove.

Det begynder

Men igennem et bekendtskab i Seattle blev Tove alligevel introduceret for denne besynderlige japanske “sportsaktivitet”. En schweizisk dame, som på det nærmeste levede og åndede for Suzuki, fik Tove overtalt til at komme med og se, hvad den stedlige, af Suzuki udsendte, japanske lærer formåede.

“Jeg var ikke særlig interesseret, men hun hev mig med, og jeg skulle høre de her amerikanske børn. De var små, de var sådan en tre til seks år, og jeg tænkte, “det er da meget sødt, at

de står der og spiller, men hvad skal det blive til?” Så gik der et halvt års tid, og så var der koncert igen, og jeg kunne både se og høre at i løbet af det halve år, var der sket fantastisk meget med dem – og jeg tænkte, “det var da utroligt”. De spillede rigtig fint! Små stykker udenad og rent og pænt, og det så fint ud, og de var glade og lykkelige med deres lille violin. Det var alligevel interessant,” fortæller hun.

På daværende tidspunkt formelig osede USA af Suzukimetode, alle USAs musiklærere var sat i brand, og på et tidspunkt kom en tourgruppe af Suzukis elever til USA.

“Det måtte jeg selvfølgelig op at høre, og det var jo fuldstændig fantastisk. Hvad kan jeg sige – det var så smukt på alle måder, så musikalsk, så rigtigt. De kunne allesammen noget, alle de her små nogen, og de spillede og så glade ud, og så snart de lagde violinen, var de som en flok lopper, der var rundt alle vegne. Og så hop, hop, op og spille, helt koncentreret, og så bum bum bum var de gadebørn igen. Det var rigtig imponerende på alle mulige måder. Der var jo ikke tale om vidunderbørn, hvilket er et forfærdeligt ord, der var slet ikke noget af den slags, bare glade børn der spillede violin, og de spillede bedårende. Og der må jeg sige, der tænkte jeg, “de ved et eller andet, som vi ikke ved”, fortæller hun.

Ikke længe efter kom Suzuki selv til Seattle, og Tove måtte ubetinget møde ham. “Jeg måtte se den mand, som kunne det der,” som hun siger, og hun tog til den reception, der blev afholdt for ham. Der stod der så en lille, meget beskeden japansk mand i et hjørne og sagde ikke stort andet end: “Thank you very much”.

Og som Tove fortæller: “Jeg kiggede mig omkring og tæn-

Béla og Tove Detreköy ved modtagelsen af Emil Holms Legat 2006. Foto Jacob Boserup.

te, “man kan da ikke undervise med sådan nogle resultater, hvis man er sådan en person, det kan ikke være rigtigt. Der må være noget andet, noget mere”. Så jeg måtte til Japan og rejste til Matsumoto (hvor Suzukis skole lå, red.). Der oplevede jeg en helt anden person, det er klart, der var han jo hjemme, og han var helt fantastisk.”

Tove var blandt de første europæere, der viste interesse for Suzukis tilgang og fik carte blanche til bare at gå ind og høre, hvad der foregik rundt omkring på skolen. Det meste af tiden brugte hun i Suzukis studie, og var overvældet over, hvad børnene kunne præstere og over, hvor glade de var!

Hjemme igen

“Jeg tænkte, at det må jeg nok til at beskæftige mig med. Jeg rejste tilbage til Seattle og begyndte at følge undervisningen der. Men når noget er så anderledes, må man altså helt til kilden og se, hvad det er for noget, så jeg har rejst til Japan mange gange. Da jeg kom hjem til Danmark, var min eneste tanke, at jeg ville starte Suzuki undervisning. Alle sagde til mig, “du kan aldrig nogensinde få danske forældre til at interessere sig for sådan noget. Det er fuldstændig vanvittigt. Hvorfor kommer du ikke tilbage og spiller”. Men jeg vidste jo noget, de ikke vidste. Så jeg begyndte i starten på Århus Folkemusikskole, som var meget interesseret. Senere fulgte Københavns Musikhøjskole, mest sådan for at prøve det, så jeg underviste en håndfuld elever i Århus og nogle stykker i København. Jeg havde fantastiske forældre, de bakkede fuldstændig op om undervisningen. Og det er så vokset siden da”, beskriver Tove. I 1977 blev Det Danske Suzuki Institut etableret på foranledning af forældrene og kørte i mange år uden tilskud, i lånte lokaler og i det store hele på de tilknyttedes begejstring og en håndfuld dygtige læreres engagement. I 2001 blev det for meget, og man besluttede at give op. Men pludselig var der en enorm interesse, og Suzukiinstituttet endte med at få offentlig

ligt tilskud, et sted at være og blev dermed solidt etableret i det danske musikmiljø.

Suzukimetoden

Suzukimetoden er på sin vis opstået af nød. Som ung musiklærer i Tokyo blev Suzuki af en mand bedt om at lære hans treårige søn at spille violin. Og i Japan siger man ikke nej. Så Suzuki måtte løse opgaven. Han fik sin inspiration gennem tanker omkring, hvordan det kan lade sig gøre, at små børn, inden de overhovedet er startet i skole, uden pædagoger og lærere får lært deres modersmål flydende – om det er fransk, engelsk eller ethvert andet sprog. Og han tænkte, at sådan måtte man kunne lære musik.

“Derfor starter vi uden noder. De lærer musiksproget og behandlingen af instrumentet ved bare at lytte og abe efter. Fordi sådan nogle små børn lærer jo ikke intellektuelt – de aber bare efter. Alt hvad de hører og ser, det aber de efter, de ved ikke om det er rigtigt eller forkert, godt eller ondt, de gør bare lige sådan. Så vi gør det hele sammen. De får en lille violin, og vi har en violin, vi viser dem, hvordan man holder på buen, det kigger de på og synes, det er interessant. Så hvordan man holder violinen, viser vi dem, og vi viser dem, at den kan sige noget – det er jo også spændende – og bygger på den måde op helt fra bunden, lige fra hvordan man står på sine fødder, og til at man lytter, “hvordan lyder det?” Og børn har en fantastisk kvalitetssans, de kan absolut altid høre forskel på rigtigt og forkert, selvom nuancen ikke er særlig stor,” forklarer Tove.

For mange mennesker, der ikke har andet end overfladisk eller perifert kendskab til metoden, forbindes den måske med pres, forældres pacen og kuede børn, der pinedød skal blive den næste violinvirtuos. Men virkeligheden er nærmest det stik modsatte, som Tove Detreköy uddyber:

“Det handler ikke om at uddanne violinister – Suzuki sagde selv, “hvad skal vi dog med alle de violinister”. Selve Suzukime-

toden, og det var sådan set det, som fangede mig helt, er ideen om, at man ved at undervise så små børn får indflydelse på deres personlige udvikling gennem en tæt kontakt med et kunstnerisk udtryk, som musik jo er. Det kunne også have været tegning eller noget andet, som kræver et udtryk af en slags, som ikke kan læses. Det har en stor indflydelse på deres udvikling, for du skal have begge hjernehalvdele igang. Deres motorik bliver fantastisk, for de skal lære at bevæge eller behandle deres kropshalvdele på vidt forskellige måder, samtidig. Og det er vi ikke født til, det kræver nogle nye forbindelser. De udvikler en utrolig hukommelse, for de spiller jo i nogle år uden noder. Når man lærer intellektuelt, så kan man glemme det igen, men fordi de lærer med sanserne, bliver det bare siddende i kroppen. Jeg har elever, som studerer noget andet, og så en dag kommer de og siger, at de gerne vil spille lidt igen og tør næsten ikke pakke deres violin ud. Men når de har spillet en dag eller to, så er det som i går. Det er virkelig ligesom at cykle.

Så er der det kunstneriske udtryk, som jo er noget følelsesmæssigt. I begyndelsen er det et spørgsmål, om det er en glad sang eller en trist sang? Så bliver det til, er det smukt, er det en vuggesang, er det majestætisk? De lærer at udtrykke sig gennem musikken. Og de får jo et helt fantastisk øre. I det hele taget bombarderer det hele deres lille krop på alle måder, sådan at de faktisk er ældre end deres alderstrin. Når de får en violin under hagen, så er det ikke længere en flok børn på seks år. Ellers er de jo fuldstændig som andre – det er egentlig bare en aktivitet som at spille fodbold, eller hvad de nu gør.

De udvikler en høj kvalitetssans, som de tager med sig i alt, hvad de laver i skolen og alle steder, og når noget interesserer dem, så er de helt fokuserede på det med alle sanser. Det var det, Suzuki ville. Ligesom hjælpe børn, til at de kan få et godt liv, til at de bliver rigtig gode til det, de laver, og kan få sig en god tilværelse. Det er Suzukimetoden. Og da jeg fandt ud af det, syntes jeg selvfølgelig, at det var det eneste rigtige at bruge musik på den måde. Det er altså ikke noget med, at man skal lære at spille, og så skal man blive så dygtig, at man kommer ind i et orkester. Alligevel er en del af vores elever blevet professionelle; men det har været deres eget ønske. Jeg har været så privilegeret, at mine elever kunne fortsætte hos min mand, når de var vokset ud af Suzuki-litteraturen. Béla er ungare og uddannet på Franz Liszt Akademiet i Budapest, og som ganske ung blev han skyllet i land i Danmark kort før slutningen af 2. Verdenskrig. Han blev i landet og konkurrerede sig ind i Det Kongelige Kapel og havde en aktiv karriere som solist og kammermusiker ved siden af. Han førte en del elever op til konservatorieniveau, hvor de kunne fortsætte en professionel uddannelse.”

Tove Detreköy som meget ung violinist. Privatfoto.

Suzukis kongstanke var, at alle er forskellige, og derfor eksisterer der ikke en manual eller bog om, hvordan man underviser i hans “metode”. Man må mærke sig frem og finde ud af det selv.

“Suzuki mente, at ordet metode var misvisende. Han kaldte selv sin undervisning for Talent Education eller Ability Development. Og vores opgave som lærere er, at børnene aldrig skal have nederlag. Det, vi beder dem om, skal altid kunne lykkes. Så siger alle, “ih hvor er du dygtig”, og det, synes de, er dejligt, og så spiller de videre. Det er en selvforstærkende proces. Man underviser med positivitet, siger aldrig, at noget er svært, lyder forkert eller ikke lyder godt. Man finder altid noget, man kan rose. Om ikke andet at de gør sig umage – og det gør de allesammen – og det er jo også ros værd. De kommer glade ind og stiller sig op, og nu skal de endelig vise, hvad de har øvet på, og hvis det første, jeg siger, er, “det der, det er forkert”, så er det hele ødelagt. Jeg ville sådan ønske, at der var mange flere forældre, der forstod det. I det hele taget ikke bare “mine” forældre. Jeg tror nogle forældre knuser deres børn af bar velvilje ved at fortælle dem alt det, de ikke kan og ikke gør, alt hvad der er forkert. Og glemmer at der er så meget positivt,” siger Tove.

Forældrene er meget involverede i undervisningen, blandt andet fordi børnene er så små.

“Vi beder nye forældre om at møde op fire gange med den lille violin og lære at spille de første variationer over ABC-melodien. Det kommer ikke til at lyde godt; men de finder ud af, hvor svært det er, og det giver dem lidt mere tålmodighed og forståelse. Jeg beder altid om, at de sidder med papir og blyant og skriver ned, hvad der skal arbejdes på. Det er altid kun een ting ad gangen, alt det andet kan være nok så forkert, men det rører vi ikke ved lige nu. Så er der nogen, der er langsomme, og der er nogen, der er hurtige; men de ender allesammen med at kunne. Vi er jo så forskellige, nogen er udadvendte, nogen er generte og vil slet ikke af med frakken første gang, de kommer. Det er ikke noget problem, jeg snakker bare med moderen og fortæller og viser forskellige ting. Og når de kommer hjem, så

Køb alle dine noder ét sted · Køb i DK og få kompetent vejledning · Fri fragt ved køb på min. 1000 kr. · Fuld returret i 14 dage

STORMGADE 48 · 6700 ESBJERG · TLF 86136655 · INFO@NODER.DK

har barnet hørt det hele, sådan er børn jo. Og så bliver det interessant alligevel. Der er ikke noget med tvang. Ikke noget med at "du skal" og "kom nu her", fortæller Tove.

Et vigtigt element i Suzuki er det fælles repertoire. Suzuki udarbejdede 8 hæfter, som pædagogisk giver den musikalske og tekniske udvikling. Det har alle Suzuki-elever til fælles, og de kan rejse verden rundt og spille med andre og har på den måde fået indarbejdet et fælles sprog.

Toves egen vej ind i musikken

Tove Detreköy voksede op i Ålborg og havde en fynsk mor, der sang og spillede musik. Om starten på sit livslange forhold til violinen fortæller hun:

"Restaurant Kilden i Aalborg havde en overgang et salonorkester med en russer, Max Skalka hed han, som havde en far, der spillede violin. På en eller anden måde fik min mor fat i ham, så han kom hjem til os og underviste hende. Jeg har vel været seks år dengang, og denne Hr. Skalka så på mig og sagde, at hun da også skulle spille violin."

Så der blev bestilt en lille violin hjem fra den store verden, og Tove blev sat igang. Det var undervisning på gammeldags måner. Hun fik en bog under armen og sat i gang med at stryge, og når hun så tabte bogen, blev den erstattet med en tallerken.

Musikerne rejste videre; men Tove skulle fortsætte med violinen. Hun kom til at spille hos musikdirektøren i Ålborg, en "meget sød mand" som hun siger, som behandlede hende godt og ikke skældte ud. Hvilket i følge hende selv nok var grunden til, at hun holdt ved. Tiden hos ham fik en ende, og Tove fik sig en "rigtig" violinlærer, som hun siger. Og hun holdt af at spille.

"Jeg synes, det var hyggeligt. Og jeg kan huske, at jeg egentlig bare spillede alting, ikke så meget vrøvl, jeg havde ingen vanskeligheder. Også svære ting som jeg slet ikke i dag kan forstå, hvordan jeg klarede. Så kom der en periode, hvor jeg ikke rigtig gad og fik at vide, at "det gjorde da ikke noget, hvis jeg ikke havde lyst til at øve mig, det behøvede jeg da slet ikke. Jeg behøvede jo ikke at blive violinist, jeg kunne da altid komme på kontor". Nej, det ville jeg alligevel ikke," fortæller hun.

Næste skridt på den musikalske uddannelsesstige var timer hos Emil Telmányi i Århus. Tove boede hjemme, var endnu ikke ret gammel og ville alle mulige ting. Være tegner. Være balletdanser – men det kunne man ikke blive, når man boede i Ålborg. Så det blev ved violinen. I januar 1944 flyttede hun til København og startede på konservatoriet.

"Jeg nåede lige at blive 18 år, inden jeg flyttede herover. Jeg fik en pragtfuld lærer, Max Schlüter, som desværre døde, inden det første år var gået. Så fik jeg en vikar, som hellere invitere-

de mig op at drikke kaffe på Rådhuspladsen i stedet for at have time, så havde jeg en vikar, som sagde, "jeg er slet ikke interesseret i dette her, jeg gør det kun, fordi nogen jo skal undervise". Men så efter et år kom der en fast lærer. Jeg ville egentlig også have været pianist, jeg elskede at spille klaver. Jeg havde også en pragtfuld bifagslærer på klaver, Haraldur Sigurdsson, og fik et ekstra års bifagsundervisning på klaver, fordi jeg var så glad for det. Men det blev altså til violinen, og det er jeg rigtig glad for i dag," fortæller hun.

At undervise

Undervisning har altid haft en særlig plads hos Tove. Hun havde klaverelever, da hun var 15-16 år, og har som sådan altid undervist. Efter konservatoriet tog hun musikpædagogisk eksamen stærkt inspireret af sin underviser Finn Høffding, som hun havde haft til teori på konservatoriet.

"Det var nogle af de skønneste timer, jeg har haft, dem med Finn Høffding. Og han var jo meget pædagogisk interesseret og var, så vidt jeg ved, med til at starte Dansk Musikpædagogisk forening. Så det lå ligesom i luften, at jeg meldte mig ind i foreningen og fortsatte med at have nogle elever."

Tove sad også som fast assistent i Det Kongelige Kapel, indtil familien rejste til USA, hvor hun blev så fanget af Suzukimetoden, at hendes karriere var udstukket, allerede inden hun vendte hjem. Dog viste det sig meget svært for musiklivet herhjemme at anerkende det og efter nogle år med talrige forsøg på at forklare og overbevise, besluttede Tove sig for at koncentrere sig om sin undervisning og lade omverdenen synes, som den ville. Men Suzuki vandt fodfæste og er i dag vidt udbredt i hele Europa.

For privilegeret til at sidde og strikke

I år er det præcis 40 år siden, at Tove vendte tilbage til Danmark med en mission i bagagen. Hun underviser stadig på Suzukiinstituttet, rejser til udlandet og er censor ved eksaminer og deslige og er i det hele taget stadig travlt beskæftiget med musikken.

"Det er livgivende at arbejde med børn og unge familier og i det hele taget musik på den måde. Nu er jeg så gammel, at jeg jo skulle sidde og strikke et eller andet sted, men det har jeg ikke lyst til. Herregud, så længe der er brug for en, og man synes, man kan gøre lidt nytte – hvorfor så ikke gøre det. Jeg synes, jeg er enormt privilegeret, og jeg synes, det er fantastisk, at jeg får lov til at beskæftige mig med musik og være med til at give den videre til nye generationer. Jeg tror, det er med til at holde en i gang og frisk og så videre, at man er omgivet af liv og glæde," fortæller Tove Detreköy.

KONCERTER

- som spiller julen ind

1. december kl. 15.00, Konservatoriets Koncertsal

FAMILIEJULEKONCERT

DKDM-Brass og DKDM's Børnekor under ledelse af Mogens Andresen og Bente Colding-Jørgensen spiller og synger julen ind.

3. december kl. 19.30, Konservatoriets Koncertsal

STÆVNEMØDE

Jazz møder klassisk og blive til "ClazzMusic" - med Max Artved og Jørgen Emborg samt studerende fra Rytmask Musikonservatorium og DKDM

Gratis adgang. Se flere koncerter på www.dkdm.dk

Rosenørns Allé 22 · 1970 Frederiksberg C · T: 7226 7226

DET KONGELIGE
DANSKE
MUSIKONSERVATORIUM

foto Margrethe Thusgaard

Nordklang 15

– den 22. til den 27. juli 2013 i Norge

Af Mette Olesen

Nordisk Kor- og Kulturfestival er en fælles festival for korsangere og dirigenter i Norden.

Nordisk Korforum (NKF) har ansvaret for, at der arrangeres Nordklang hvert 3. år. Festivalen afholdes på skift i de nordiske lande og er central blandt tilbuddene til det nordiske korfællesskab. Det værtsland, der afholder festivalen, er samtidig arrangør af stævnet.

I Norge afholdes Nordklang 15 /Nordisk Kor- og Kulturfestival i Hamar (120 km nord for Oslo). Arrangør er Norges Korforbund i samarbejde med Ung i Kor og Foreningen for norske kordirigenter. Ved Nordklang 14, Nordisk Kor- og Kulturfestival i Aarhus i 2010, tog Danmark initiativ til at forny formen på korstævnet og med stor succes.

Deltagerantallet steg, og Aarhus summede af korworkshops, konkurrencer, masterclasses og korsang i de lune sommeraftner.

Norge fører stafetten videre med inspiration fra Dan-

marks Nordklangsmodel og tilgodeser både kor for børn, og voksne. Man kan komme enkeltvis eller som hele kor til en farverig palet af tilbud.

På festivalen kan man blandt andet opleve

- Sommerkorskolen for sangere og dirigenter, hvor der tilbydes flere 5-dages kurser med sang og direktion
- Sommerkor for sangere – at synge i et stort kor
- Workshops for sangere
- Masterclass for dirigenter
- Nordisk Korlederkonference
- Korkoncerter for deltagende kor

Festivalen vil også indeholde flere koncerter, kulturtilbud og sociale aktiviteter.

Læs om de forskellige tilbud på hjemmesiden og

TILMELD DIG /JER INDEN 1. DECEMBER 2012 MED RABAT PÅ:

hjemmesiden <http://www.nordklang.no>, hvor der også er flere informationer.

Banddoctor 2013

DAM tilbyder igen i år, at medlemssorkestrene kan få besøg af en banddoctor. En dirigent kommer og arbejder med ensemblet i samarbejde med den faste dirigent og giver input i forhold til valg af musik, hvordan arbejdet med ensemblet struktureres, og giver musikerne/dirigenten inspiration til det daglige arbejde.

Ansøgningen skal stiles til Thomas Hovaldt (thomas@damdk.dk) og skal indeholde ønske om dato og tidspunkt, ligesom det kort skal beskrives, hvilket fokus banddoctoren skal vægte. Seneste ansøgningsfrist: Mandag den 7. januar 2013. Indkomne ansøgninger bliver behandlet i løbet af januar 2013.

Højskolen Performers House

Vil du skabe sød musik?

Music | Theatre | E-music | New circus | Contemporary dance

komposition | sammenspil | studieteknik | koncerter | performance | remix | musikproduktion

Nyt hold starter 6. januar 2013

performershouse.dk

Morgensang er det bedste i verden

- en succeshistorie om musik i folkeskolen

Af Karina Dybro Hansen

Københavns Lærerforenings pris, Den Gyldne Pegepind, tilfaldt i år musiklærerne Anders Jacobsen og Bjarne List Nissen fra Utterslev Skole for deres indsats for musikken både på deres egen skole og udenfor.

I en DAMers øre er den slags særligt interessant – der er nogen, der laver musik med succes i folkeskolen? Den der folkeskole hvor musikken er så presset? Interesse bliver til aftale, og en solskarp efterårsfredag drager jeg til Københavns Nordvestkvarter for at besøge en af prismodtagerne og høre mere om, hvad det er, de går og laver. Sådan ved første øjekast ser det ellers så berygtede kvarter ikke så farligt ud. Der er et gadekær, en kiosk og et værtshus. Altsammen meget gangs og dansk.

Jeg giver mig trods min jyske herkomst hen til lidt københavneri gennem min store, men taknemmelige forundring over, at selv her – her i NV, nærmest helt ude i den denses mose – kan man finde en kaffeshop med alle de påkrævede kaf-

feformater to go. Således behørigt urbant udrustet begiver jeg mig mod det egentlige mål: Utterslev Skole og mødet med Anders Jacobsen, musiklærer extraordinaire. Men inden mødet skal jeg sidde lidt og synge i en god, gammeldags gymnastiksal – jeg er blevet inviteret med til fællessamling med hele skolen for at få lidt selvsyn for sagen. Der skal uddeles nogle fredspriser i forbindelse med et skoleprojekt, og højdepunktet – for mig – er, da vi allesammen synger først "Krigsat af fjender" og dernæst "I min klasse". Navnlige den sidste får lidt ekstra gas på omkvædet også fra mig, som har sunget den, da jeg selv gik i skole.

Efter vrirmlen af børn og i roligere omgivelser er det tid til at komme fænomenet nærmere. For det lader til, at musik er en selvfølgelighed på denne skole. Men først og fremmest skal jeg have bekræftet, om det ikke godt nok er rigtigt, at det kan være svært at få givet musikken en plads i folkeskolen? Anders Jacobsen ser det således:

"Det, vi kæmper med i øjeblikket i skolerne, er, at der bliver færre og færre musiklærere, det bliver sværere og sværere at blive uddannet til musiklærer, og de, der er der, får dårligere og dårligere kår. Jeg er så heldig, at jeg er her, hvor vi har en rigtig god kultur og har haft det alle de år, skolen har eksisteret.

Men medmindre man har sine ildsjæle eller gode musiklærere, nogen der vil musikken, så bliver tingene på en eller anden måde hurtigt udpint. Det bliver sådan et marginaliseret fag, som ligger i yderkannten ovre i musiklokalet. Der skal nogen til at sætte tingene i gang, og gerne nogen, der kan lidt. Andre steder er der måske gode musiklærere; men de får ikke integreret musikken i skolen. Det bliver mere et fag, der foregår i musiklokalet, hvor man kommer hen og har det én gang om ugen. Og det betyder rigtig meget, at det ikke er et satellitfag, der ligger et eller andet sted i en ydertime. For en dårlig musiklærer eller en dårlig musiktime, det er næsten værre end ingen musiktime, vil jeg sige. Så har man også dræbt en stor del af lysten. Det du har oplevet her i dag, at man kan få en hel sal til at synge, det er et udtryk for, at musikken er en naturlig ting – de synger bare, fordi "det gør man". Vi læser en tekst, når vi får en bog foran hovedet, men vi synger også, når det er det, vi har lyst til – uden at stille spørgsmåltegn ved det. Andre steder skal man måske ud over en grænse, før man tør synge en sang. Det ligger måske ikke sådan lige for".

Der er meget musik på Utterslev Skole. Der er en jazzcafe, som 5 gange årligt byder på optræden af professionelle musikere, der er et skolekor, som ofte optræder "ude af huset" blandt andet med en årlig plejehjemsturne. Hvert år til jul bliver der sat tid af til det store julestykke – og så har de deres morgensamlinger. Hver morgen.

Anders Jacobsen og Bjarne List Nissen ved prisoverrækkelsen. Fotograf Kaare Smith

Jazzcafeen på Utterslev Skole er Anders Jacobsens kreation. Den har et stampublikum på omkring 500 mennesker, er en stor succes og har kørt i 8 år. se www.jazzcafe.dk

Skolekoret varetages af både Anders Jacobsen og Bjarne List Nissen.

Morgensamlingerne er ligeledes Anders' og Bjarnes domæne. De har hver deres område, Anders har mellemtrinnet og Bjarne har indskoling.

Hvert år laver Anders et julestykke med fjerde klasse, som bliver prioriteret så højt også til fagfordelingen, at han får lov at gå fra sine almindelige timer og helt hellige sig projektet. Han er også indblandet i 6. klassernes årlige musical

Både Bjarne og Anders skriver sange i forbindelse med skoleprojekter, og på den måde får børnene også lejlighed til at synge om deres egen skole og sig selv – får musik, der i den grad er deres egen.

Anders Jacobsen spiller basun, blandt andet i Swingstyrke 7 og i Ib Glindemanns orkester.

Nomineret til en Danish Music Award i 2011 som "Årets danske børnejazznavn".

Musikken blev da også prioriteret fra starten. Da skolen blev etableret for 10 år siden, var den daværende skoleleder, Søren Thorborg, selv musiker og bakkede op om de forskellige initiativer, som for eksempel morgensamlingen. Sidstnævnte er en af de ting Anders Jacobsen fremhæver særligt.

"Jeg kom fra en friskole sammen med en af de andre lærere, og vi var blandt de fem første, der blev ansat her. Vi sagde med det samme "morgensang, det er det bedste i verden", så hvis vi kan få det her, så skal vi det. Og Søren Thorborg var med. Så nærmest fra dag et har der været morgensamling. Mellemtrinnet og indskoling har morgensamling hver morgen, og det er et tilløbsstykke uden lige, forældre kommer og er med, specielt i indskoling sidder der en kødrand af forældre. Det er ikke kun sangen, der bærer det, det er fortællinger og optræden, alt muligt bliver puttet ind. Vi bruger typisk 25-30 minutter på det om dagen, og det er alle fag, der putter timer ind og bidrager. Og der er virkelig gang i den. Selvfølgelig gælder det om at blande repertoiret lidt, vi synger også højtidsange og "Den blå anemone" og lignende sange, som de jo skal lære. De lærer det bare på den måde, at når vi synger det i fællesskab 170 elever ad gangen, så er det en helt anden oplevel-

Skrev "Årets danske børnesang" i 2007 og 2008.

Har udgivet sangbøgerne: "Univers på vers på vers...på tværs" og "Noget at synge hjem om". Se hjemmeside: www.universpaavers.dk

Bjarne List Nissen har udgivet 5 bøger

- Store tanker i mit lille hoved – 9 sange og arrangementer for børnekor
- Go'morgen giraffer – 9 rytmiske morgensange
- Gaveregn og engle – 10 rytmiske julesange
- Helt klart !!! En hiphopgrundbog på 150 sider med 10 nye hiphopsange, musikhistorie og masser af aktiviteter til undervisningen
- Skiftende tider og toner – 16 fællessange til alle aldre. Er lavet i samarbejde med tekstforfatteren Stina Nordbo Witzel.

Har 4 gange indenfor det sidste halvandet år fået uropførte 5 værker af DR Børnekoret i Koncertsalen i Koncerthuset.

Afholder kurser for andre musiklærere. Laver korstævner og sangevents med børn både i og udenfor kommunen. Spiller klaver og synger.

se end at sidde i en musiktime og skulle synge en sang af Grundtvig. I og med at vi synger sangene som fællessang, så virker det," fortæller han.

Faktisk er det morgensamlingen, der løber med det meste af æren, når Anders Jacobsen skal forklare, hvad det er, de kan på Utterslev Skole. Også med andet end lige musikken.

"Umiddelbart er det ikke nemt at inspirere børn til at synge, medmindre de har det som en naturlig del af deres hverdag. Jeg husker selv nogle sangtimer fra min egen skoletid, hvor det ikke altid var lige sjovt at skulle sidde og synge de der sange, fordi det var noget, man skulle. Her synger man, fordi man har lyst, tror jeg. Eleverne har skullet det lige fra børnehaveklasse, så det er så naturligt for dem, at de bare gør det. Selvfølgelig sidder der nogen rundt omkring, som ikke synger særligt meget med, der er jo forskel på børn.

Og når vi nu synger alle de danske sange til morgensang, så behøver jeg slet ikke at bruge tid på det i min musikundervisning. Det er et overstået kapitel. Så kan jeg bruge tiden på at danse, lytte, spille, gennemgå musikkens historie eller lave teori – en masse, som er sjovt.

Morgensamlingen har så utrolig mange sidegevinster. Hver morgen møder fjerde-, femte- og sjetteklasser ind i samme rum. De skiftes til at være dem, som

står for indholdet af samlingen. De vælger sangene og kommer med oplæg. Som den naturligste ting i verden stiller de sig op foran de andre elever og fortæller, og i den halve time er vi én stor klasse. Alle lærer hinanden at kende. På Utterslev Skole har vi stort set intet mobberi, til trods for at vi faktisk ligger i en ret belastet del af byen. Det er fantastisk. Og det er morgensamlingen, der har så utrolige sideeffekter, mener jeg."

Jeg ville ønske

En ting er, hvordan det fungerer på Utterslev Skole, noget andet er, hvordan man kunne få det til at fungere på andre skoler. Jeg beder Anders lege orakel og vurdere, hvad der skal til for at løfte musikken ud af hængedyndet.

"Det er i virkeligheden bare hårdt at være lærer i dag. Det er hårdt at få timerne til at slå til. Der er flere børn i klasserne, færre lærere om dem og pladsen er mindre. Hele tiden føler man sig trængt på en eller anden måde. Men når man er et sted som på Utterslev Skole, hvor musikken prioriteres, så bliver der alligevel lukket nogle døre op. Mange andre steder prioriteres musik ikke i lige så høj grad. Der er der ikke den samme tradition, så hvorfor skulle man gøre det. Hvad skal der komme ud af det, tænker man måske, og så er sangen og musikken noget af det, der forsvinder. Man kan jo ikke måle på det, er der mange, som påstår. Men jeg vil sige, at hvis folk kommer forbi og oplever det, som du har oplevet oppe i salen i dag, så er det altså målbart. Man kunne godt lige få undervisningsministeren og statsministeren herud og se på det. Måske kunne de få øjnene op for, hvor vigtig musikken og sangen er..."? beskriver han.

Og i virkeligheden er det ikke nok med flere musiktimer, mere grej, mere prioritering. Det er en anden ramme, der skal til. Som Anders siger:

"Det kan da godt være, at nogle ekstra musiktimer ville gavne noget, hvis der var nogen, der var gode til at varetage dem. Det er vi jo nødt til at sige, for det er den vej, vi skal. Jeg kan jo ikke sige, at det ikke hjælper noget. Men hvis ikke der er gode musiklærere, hvis det bare er klasselæreren, der får en ekstra time til at synge en sang engang imellem, så er det lidt ligegyldigt. Der skal noget faglighed til, nogen der kan imponere lidt og sætte nogle ting i gang, før det batter."

Musikken skal med hjem

Senere har jeg lejlighed til at tale med

Fællessamling på Utterslev Skole med sang og overrækkelse af børnenes egen Fredspris.
Foto Karina Dybro Hansen

Bjarne List Nissen, som modtog prisen sammen med Anders Jacobsen. Bjarne er også stærkt engageret i musik i folkeskolen, noget der blandt andet kommer til udtryk i det store arbejde, han lægger i Musiklærerforeningen.

“Jeg gik ind i foreningsarbejdet, fordi det efter nogle år blev vigtigt for mig også at kunne gøre noget for andre børn end dem på vores skole. Vi udbyder kurser som alternativ til de kurser, der bliver udbudt fra CVU, hvor der ikke er særligt meget musik i kursusplanen. Vi er en nonprofit organisation, og har hele tiden et lille beløb, vi kan arbejde med – men alt er ulønnet og frivilligt. Og jeg er glad for, at det ikke kun er børnene på vores skole, der får glæde af mit engagement,” fortæller han.

Bjarne ser, ligesom Anders, at det hal-

ter med musikken rundt omkring. Det generelle niveau bliver hele tiden lavere på musiklinjerne, mener han, og mange steder har man svært ved at få løftet musikken ud af en meget traditionsbundet, kulturformidlende ramme.

“Helt generelt tror jeg, at jo mere man kan tænke musik som et fag, hvor børnene kan tage det med hjem, jo bedre er det. Tingene fungerer allerbedst, når det også er noget, de kan tage med hjem og dyrke, fordi de kan lide det. Jeg har lavet en blog, hvor jeg henviser til klip på for eksempel Youtube, som supplerer det, vi snakker om i musik. Og jeg kan se, at børnene bruger det,” fortæller han og fortsætter: “For mig er det vigtigste, at når de forlader skolen, skal de sætte pris på musik, helt generelt. Derfor er det min opgave at sørge for, at de kommer til at

kunne lide musik, men alt muligt musik. Jeg prøver at skabe rum til, at de kan opleve og erfare mange stilarter og musikalske udtryk også i forhold til følelsesregisteret – fra det mest stille til det mest vilde. Det er jo også spændende for dem at få lov til at lave noget, der kommer ud i randområderne af følelsesregistret. I stedet for at tænke at børnemusik – nå ja, det er sådan noget Alberte-noget – nej, musik til børn er alt muligt for mig at se. Man skal bruge det, der passer til legen. Og for mig er musikken en legeplads, og det vil jeg gerne give videre til børnene.”

Danmarks mest velassorterede leverandør af slagtøj

**RABATORDNINGER
TIL INSTITUTIONER**

SLAGTØJCENTRET · FREDERIKSBERG BREDEGADE 1 · 2000 FREDERIKSBERG
TELEFON 38 10 57 10 FAX 38 33 24 42 E-MAIL SLAGTOJCTR@SLAGTOJCTR.DK

EGET SPECIALVÆRKSTED

WWW.SLAGTOJCTR.DK

Den Kongelige Livgardes Musikkorps

March ud fra Rosenborg. Foto Olav Vibild

Af Benny Pedersen

En typisk dansk efterårmorgen med tunge skyer, blæst og regn begiver jeg mig af sted mod Den Kongelige Livgardes Musikkorps, som har hjemme på den gamle Livgardens Kaserne ved Rosenborg næsten i hjertet af København. Det er aftalt, at jeg skal ringe til orkesterchef Eric Enstrøm, når jeg står foran indgangen til kasernen. Der er rigtig mange mennesker på vej fra Nørreport Station til deres arbejde. Jeg ringer, og et øjeblik efter bliver jeg hentet af orkesterchefen, som har begivet sig ud i regnen uden overtøj. Jeg tilbyder ham plads under min paraply – men, som han siger, det er for sent. Jeg har kun været inde på kasernes område en gang før, nemlig da Det Kongelige Teater afholdt deres præsentationsforestilling i august. Dengang var vejret ganske anderledes, og pladsen tæt befolket.

Vi kommer indenfor på orkesterchefens kontor og mødes med Musikkorpsets dirigent, Stig Jørgensen og stabstambour, Søren Rønløv Nielsen. Over en kop kaffe begynder vi samtalen, der skal forsøge at belyse de forskellige aspekter ved at være musiker i Den Kongelige Livgardes Musikkorps. Først skal vi lige have lidt historie i kort form.

Historien

Den Kongelige Livgardes Musikkorps er verdens ældste orkester af sin art og kan føre sin historie langt tilbage i tiden. Den Kongelige Livgarde havde 350 års jubilæum i 2008.

Den Kongelige Livgarde oprettedes af Frederik III i 1658. Instrumenterne var fløjter og trommer. I 1700-tallet kom

der flere instrumenter til bl.a. janitsharmusikken, så man talte om hele 'den tyrkiske musik'.

Fra begyndelsen af 1800-tallet kunne man tale om Livgardens som et harmoniorkester, og i 1922 bestod orkestret af 36 musikere (i dag 35 plus en stabstambour og en dirigent). Instrumenteringen i dag er 18 messingblæsere, 14 træblæsere og 4 janitsharer.

Ved et forsvarsforlig i 1929 afskaffedes alle militære musikkorps, men de genopstod i 1942 – vel næsten af moralske årsager. De militære musikkorps havde oprindeligt flere funktioner; bl.a. var opgaven at højne og understøtte moralen i kamptropperne og opmuntre de soldater, der skulle transportere materiellet. Musikkorpsen blev ikke anvendt i egentlige kampsituationer. Der var det fløjter og trommer, som var datidens kommunikationsmiddel, der gav soldaterne besked om angreb, tilbagetrækning mm. Den Kongelige Livgardes Musikkorps udgangspunkt var i højere grad at stå til rådighed med musiceren for hoffet og ved vagtparader.

Fra midten af 1970'erne begyndte Livgardens Musikkorps at give koncerter ved forskellige civile begivenheder. Det er i dag en meget vigtig del af korpsens funktioner, dels fordi der er en uomtvistelig god reklame for Forsvaret i det, dels fordi man kan udvide repertoiret, hvilket giver nye udfordringer og baggrund for den kunstneriske udvikling i orkestret som helhed og for den enkelte musiker. Men det vender vi tilbage til.

Når dét så er nævnt, må det vel også siges, at kerneopgaven er at spille ved vagtparader og ved officielle begivenheder, hvor

kongehuset har en rolle, fx modtagelse af udenlandske stats- overhoveder og ved tafler i den forbindelse.

Den daglige ledelse af Den Kongelige Livgardes Musikkorps består af tre personer, nemlig stabstambour Søren Rønløv Nielsen, dirigent Stig Jørgensen og orkesterchef Eric Enstrøm.

Stabstambouren har ansvaret for uniformerne samt for at marcherne afvikles 'efter bogen', mens dirigenten naturligvis har det musikalske og kunstneriske ansvar. Orkesterchefen har det administrative og produktionsmæssige ansvar. De får hjælp af en regissør, som også er nodearkivar samt af et flyttefirma.

Et flyttefirma? – Ja, det hører vi mere om senere.

Den daglige ledelse

Samtalen med ledelsesgruppen begynder med en kort præsentation af de tre ledere.

Stig Jørgensen, dirigent, begynder:

"Jeg er uddannet klarinetist fra Konservatoriet og spillede free-lance i mange år, men begyndte så i Livgarden i '89, hvor jeg var vicedirigent i mange år og er nu fungerende dirigent.

Mine opgaver er mangfoldige. Jeg planlægger sammen med hoffet, hvornår og hvad vi skal spille ved tafler og andre royale begivenheder samt koordinerer det kunstneriske med orkesterchefen. Jeg har ansvar for arkivet og den musikalske ledelse af de militære arrangementer fx vagtparaderne og modtagelser af statsoverhoveder osv.

I de situationer, hvor Livgardens Musikkorps er formeret som en gående enhed, og der ikke skal være en egentlig koncert, står jeg for det hele, planlægning og direktion."

Søren Rønløv Nielsen, stabstambour, fortsætter:

"Jeg blev optaget på Konservatoriet i 1986 og afsluttede med Diplomeksamen i 1992. Jeg begyndte som janitshar i Livgardens Musikkorps i 1988, fungerede derefter som stabstambour

fra 2004 og vandt stabstambourstillingen endeligt i 2006.

Det er en delt stilling, idet jeg stadig fungerer som janitshar i orkestret i forbindelse med koncerter.

Jeg fører musikkorpset, når det er under kommando, og har ansvar for eksercits og påklædning. Endelig er jeg næstkommanderende i musikkorpset. En stabstambour er egentlig det samme som en tambourmajor, men det har intet med den militære rang at gøre, og fordi føreren af Musik- og Tambourkorpset i paraderne traditionelt er fra Livgardens stab, hedder det en stabstambour her. En stabstambour er oprindelig chef-trommeslageren eller den ansvarlige musiker med en tromme forrest, som sørgede for, at takten blev holdt, når korpset marcherede. Jeg har ingen lederuddannelse fra militæret."

Som den sidste fortæller Eric Enstrøm:

"Jeg er den eneste i ledelsen, som ikke har en musikfaglig baggrund, men jeg begyndte som værnepligtig i Livgarden i 1984 og fortsatte som professionel soldat ved Livgarden. Jeg har 2 udsendelser til Balkan bag mig, og da jeg i 1997 blev spurgt, om jeg ville arbejde med administrative opgaver/funktioner i Livgardens Musikkorps, takkede jeg ja. Jeg havde i forvejen også arbejdet med administrative opgaver, kendte Livgarden og musikkorpset. I begyndelsen arbejdede jeg sammen med en chefdirigent, og da han fratrådte, overtog jeg hele arbejdet og var med til at arrangere koncerter, dengang Musikkorpset begyndte på den del af deres virke.

I 2007 oprettede man en stilling som producent, som jeg søgte og fik. Som led i bestræbelserne på at adskille det musikfaglige fra det administrative blev der i 2010 oprettet stillinger som orkesterchef ved alle tre militære musikkorps. Jeg søgte stillingen her ved Livgarden og fik også den. Hensigten var at separere den egentlige ledelse af de militære musikkorps fra det musikfaglige, så musikerne alene kan fokusere på det kunstneriske og udøvelsen af det.

De danske militærorkestre

Oprindelig var militærmusikken et kommunikationsmiddel, der højt og klart kunne give soldaterne besked om, hvad de skulle foretage sig. Fodfolket brugte piber og trommer, rytteriet trompeter og pauker. Senere brugtes musikken til opmuntring for soldaterne på lange marcher og ved militære ceremonier.

Der er naturligvis en lang historie bag den militære musikudvikling, og interesserede kan henvises til fx "Dansk militærmusik" på linkene

<http://regimentsmusik.dk/dansk%20militaermusik.htm>

<http://forsvaret.dk/hok/omhaeren/historie/musik/Pages/default.aspx>

Der findes i dag fire musikkorps i det danske forsvar:

Søværnets Tamburkorps, hjemmehørende på Holmen

Prinsens Musikkorps, hjemmehørende i Skive

Slesvigske Musikkorps, hjemmehørende i Haderslev

og Livgardens Musik- og Tamburkorps, hjemmehørende i København.

Dette er fjerde og sidste artikel om de danske militære musik- og tambourkorps. Den første blev bragt i første nummer af "Musikmagasinet" i 2012. Som det måske er bemærket, er der ændret i betegnelserne. 'Den Kongeligelige Livgardes Musik- og Tambourkorps' er ændret til 'Den Kongelige Livgardes Musikkorps', fordi der er tale om to enheder, hvilket også fremgår af denne artikel.

Jeg har det overordnede ansvar for Livgardens Musikkorps opadtil i Forsvarets organisation. Jeg har personaleansvaret og i det hele taget ansvaret for alle facetter af musikkorpsets virke.

Jeg er som nævnt ikke musiker, men har en akademisk uddannelse i ledelse, og det skylder vi de ansatte, fordi vi har jo at gøre med mennesker på et højt fagligt niveau.”

Musikerne

Livgardens Musikkorps består af 36 professionelle musikere, altså mere end dobbelt så stort som de to øvrige militærorkestre. Livgardens Musikkorps er det største og eneste professionelle harmoniorkestre i riget, dvs., at det består af både træ- og messingblæsere samt slagtøj. Hvorvidt et blæserinstrument skal betegnes som en træ- eller messingblæser, afgøres ikke – som man kunne tro – af instrumentets ‘krop’, men af instrumentets mundstykke. En saxofon er således en træblæser.

Alle er konservatorieuddannede og har vundet en konkurrence som led i ansættelsesproceduren. Det er samme procedure, som foregår i de to andre militære musikkorps og i andre professionelle orkestre i Danmark.

Et ansættelsesudvalg/dommerpanel ved Livgardens Musikkorps består af orkesterchefen, musikdirigenten, et antal musikere fra musikkorpset samt en eller to eksterne dommere. “Det, der så er lidt specielt for os, er, at den, der ansættes, skal have en statur, så han eller hun på en naturlig måde kan indgå i Livgardens ceremoniel,” siger Eric Enstrøm.

På spørgsmålet om der er et stort flow af musikere gennem Musikkorpset, svarer dirigenten, at der naturligvis er musikere, som ønsker nye udfordringer i deres udvikling og derfor søger stillinger i fx landsdelsorkestrene. Dette er dog sjældnere i dag end tidligere, bl.a. på grund af at der ikke er så mange stillinger i dag iflg orkesterchefen, hvilket klarinetist og koncertmester Per Majland, som jeg taler med senere, er enig i.

Nu virker det mere som en norm, at de, som er sluppet gennem nåleøjet, opfatter ansættelsen som en livstidsstilling.

Det er også en speciel tjeneste, tænk fx bare på Købmagergade i slut om vinteren samtidig med at skulle marchere i takt og spille. Det er jo langt fra det samme som at sidde og spille i en koncertsal, og planlægningen af arbejdstiden virker tillige som en ret kompleks sag. Det er imidlertid et vilkår, som formodes at være kendt, når man søger ind i Livgardens Musikkorps.

Alle musikere i dag er tjenestemænd på officerslignende vilkår, men uden for militær rangfølge, og deres uniformering afspejler denne officerstatus, som altså kan opfattes som et spørgsmål om lønmæssig indplacering.

Tidligere begyndte musikkorpsets medlemmer som menige og arbejdede sig derefter videre op gennem befalingsmandsgraderne; musikerne kunne slutte som premierløjtnanter, mens dirigenten havde rang af kaptajn. Gennemsnitsalderen i dag ved Livgardens Musikkorps er i slutningen af 40’erne, dækkende over et spænd fra omkring 25 til 61 år, idet musikerne ikke længere skal gå af senest som 60-årige, men kan vælge at fortsætte til 65 år. Det betyder, at gennemsnitsalderen formentlig vil stige lidt endnu, fordi flere vælger at fortsætte ud over de 60 år.

Der er 6 fastansatte kvinder i Musikkorpset, og dertil kommer, at en del af de assistenter, som korpset nødvendigvis må bruge, også er kvinder. Livgardens Musikkorps spiller altid med 35 musikere, 1 stabstambour og 1 dirigent – hverken mere eller mindre, og det medfører, at der ved fx sygdom, afspadsering eller anden individuel frihed indkaldes vikarer, og dertil kommer, at der pt. er 6 vakante stillinger i Livgardens Musikkorps.

Årsagen til de vakante stillinger er, at forsvaret ikke længere ønsker at ansætte musikere som tjenestemænd, hvorfor der er indledt forhandlinger med Foreningen af musikere i Forsvaret om et nyt ansættelsesgrundlag. Disse forhandlinger er imidlertid endnu ikke afsluttet, hvorfor ansættelser af musikere er sat i bero på ubestemt tid. Dette er blot den samme udvikling, som findes i samfundet generelt, men det betyder måske, at den stabilitet og kontinuitet, som tjenestemandssystemet var garant for, forsvinder hen ad vejen.

Der er tale om et fast vikarkorps, fordi alle vikarerne skal have fuld uniformering og skab på kasernen, ligesom de skal kunne eksercere. Stabstambouren skal kunne stå inde for dem alle – det er jo hans ansvar. De skal tillige sikkerhedsgodkendes.

Vikarkorpset består af omkring 30 musikere, og de er som hovedregel i gang med deres uddannelse på et af konservatorierne – eller måske har de allerede afsluttet uddannelsen.

Tambourkorpset

Det er vigtigt her at bemærke, at Tambourkorpset har en selvstændig ledelse og er administreret direkte under Livgardens Vagtkompagni.

Den Kongelige Livgardes Tambourkorps består – i modsætning til Musikkorpset – af 20-24 konstabler og værnepligtige soldater. De er ikke professionelle, men måske på vej til at blive det. Instrumenterne er trommer, fløjter og signalhorn. Det består altså af uddannede soldater, som er ansat på en 5 årig kontrakt – bortset fra de få værnepligtige. Men det er blandt de værnepligtige, der rekrutteres til Tambourkorpset, og det foregår ikke ved et stillingsopslag med efterfølgende konkurrence, men ved henvendelse til de talenter, der er blevet udset.

Tambourkorpset følger efter Musikkorpset i paraderne, og de har netop fejret 50 års jubilæum. De optræder undertiden alene, og de har været med til et stort antal arrangementer i Danmark, men har også i de senere år deltaget i tattoos i udlandet. Den Kongelige Livgardes Musikkorps går ved helt særlige lejligheder tattoo, fx ved Livgardens 350 år jubilæum, men det er ikke en spidskompetance.

Repertoiret

Livgardens Musikkorps var i ‘gamle dage’ grammofon og underholdningsradio for befolkningen, idet de ofte i forbindelse med paraderne eller andre lejligheder ude omkring i landet blev anmodet om at spille musikstykker, som Den kongelige Ballet eller Tivolis orkestre havde spillet ved forskellige lejligheder. Noderne blev købt og findes i dag i Musikkorpsets omfattende arkiv. Arkivet indeholder såvel noder som skrifter et par hundrede år tilbage. Korpset bruger stadig mange af de gamle værker, som dog er blevet arrangeret om, så de passer til den nuværende instrumentbesætning, og fx er deres Lumbye-samling enestående.

Lumbye bliver spillet rigtig meget i Musikkorpset, dels fordi Hendes Majestæt holder meget af H.C. Lumbye, dels fordi Musikkorpset også – og heldigvis – holder af den danske valse- og marchkonge.

Repertoiret bliver fastlagt i samarbejde med orkestret, men da en af hovedopgaverne er at spille ved tafler for Hendes Majestæt og gæsterne, er der i den forbindelse altid værker af Lumbye, marcher og den gode gamle klassiske musik fra omkring 1850-1910 samt underholdningsmusik.

Musikvalget ved sådanne lejligheder bliver altid konfereret med Dronning Margrethe II, der som bekendt er meget kunst- og musikinteresseret, og det sker ofte, at Dronningen har be-

Besøg i Caix. Foto Nicolai Leth Dannersø

mærkninger til musikvalget og undertiden også ændringsforslag, som naturligvis bliver imødekommet.

I forbindelse med vagtparaderne spilles der naturligvis marcher. Ved koncertopgaverne suppleres den klassiske musik og underholdningsmusikken med rytmisk og mere moderne musik, afpasset efter publikum og formålet med koncerten.

I denne forbindelse er der også et samarbejde med forskellige gæstedirigenter, bl.a. har Børge Wagner, Martin Yates, Tomas Vetö og Bo Holten dirigeret. Ved mange af koncerterne sørger man for at supplere orkestret med forskellige kendte solister som fx Louise Fribo, Tommy Seebach, Poul Dissing, Anne Margrethe Dahl, Stig Rossen og Preben Kristensen, således at det afspejler en stor bredde i musikvalget og har appel til alle aldersgrupper. Man må konstatere, at de kunstneriske udfordringer på denne måde eksisterer i Musikkorpset. Generelt bemærkes det, at antallet af gæstedirigenter og -solister har været stærkt stigende frem til nu. Et vidnesbyrd om at Livgardens koncertvirksomhed er en væsentlig del af arbejdet og branding af Forsvaret som en af landets største virksomheder.

Opgaverne i dag

Kerneopgaven er som nævnt stadig vagtparaderne og at spille ved officielle kongelige begivenheder. Alle tre militære musikkorps skal både spille og marchere samtidig, men for Livgardens Musikkorps er det en spidskompetance, fordi de gør det rigtig meget, nemlig ca. halvdelen af året i vagtparadesæsonen, som strækker sig fra anden uge af december til påske. I den periode trækker de op med fuld musik hver dag – undtagen fredag, hvor det alene er Livgardens Tambourkorps, som marcherer til og fra Amalienborg.

Samtidig skal der også spilles til tafler og modtagelser samt andre militære situationer, fx ved hjemtagelser af soldater, der er døde i tjenesten i forbindelse med internationale opgaver, som det danske forsvar deltager i. Der kan være tale om at spille, når kisterne kommer til Danmark, eller ved selve begravelsen, hvis det ønskes af de pårørende, eller at afdøde har ytret ønske om det i sit afskedsbrev, som alle udsendte soldater skal skrive inden udsendelsen.

Musikkorpset trækker også op, når Rigsforstanderen opholder sig på Amalienborg, og med kronprinseparrets indflytning i Frederik VII's Palæ sker det stadig oftere. I disse situationer er der tale om en løjtnantssvagt, fordi en løjtnant har kommandoen, og når Hendes Majestæt er hjemme, hedder det en kongevagt, og en major har kommandoen.

Arbejdstiden

Musikerne følger arbejdsmarkedets årsnorm på 1924 timer, og det er noget af en udfordring at få planlægningen til at gå op, når der skal være ferie, afspadseringsblokke og fridage til den enkelte, fordi der også uden for vagtparadesæsonen som før nævnt spilles til tafler og koncerter, og Livgardens Musikkorps spiller som nævnt altid med fuld styrke.

Dertil kommer fælles øvetid og transport til og fra øvefaciliteterne, fordi Musikkorpset for tiden ikke har en fast øvesal på kasernen, men må bruge sale rundt omkring i hovedstadsområdet.

Her er det som tidligere nævnt, at et flyttefirma kommer ind i billedet, fordi personale og materiel må flyttes bl.a. mellem Operaen, Det Kongelige Teaters Gamle Scene og Galaksen i Værlose. Det er ikke en ønskværdig situation, men årsagen er, at øvelokalet i den gamle kasernebygning i Gothersgade simpelthen blev lukket af Arbejdstilsynet på grund af lydforholdene i forhold til arbejdsmiljølovens krav.

Dette komplicerer yderligere arbejdstidstilrettelæggelsen – så udfordringer er der nok af. Der er da også temmelig konkrete planer for opførelse af et musikhus i forbindelse med Livgardens Kaserne ved Rosenborg. Der er en dialog i gang med Københavns Kommune og andre myndigheder i denne forbindelse, og man er kommet så langt, at finansieringen er på plads, og projekteringsarbejdet er så småt begyndt. Det skal blive

Prins Henrik dirigerer orkesteret under Livgardens besøg i Caix. Foto Svend Vermund Nielsen.

spændende at følge dette, da det ikke mindst vil betyde en større fleksibilitet for orkestret. Om 2-3 år skulle salen være en realitet.

Administration og økonomi

Udover den daglige ledelse er der en civil ansat kontorassistent, to konstabler til at varetage regissør/logistik og instrumentvedligeholdelse samt nodearkivet, hvilket må siges at være en beskeden administration til den store 'virksomhed', Livgardens Musik- og Tambourkorps er.

Alle instrumenterne er korpsets ejendom og lånes ud til musikerne. Der er et uforholdsmæssigt stort slid på instrumenterne, fordi korpset i denne tid flytter så meget rundt. Der er naturligvis et tæt samarbejde med instrumentmagere og -forhandlere, fordi det hele tiden er nødvendigt at vedligeholde instrumenterne, som man må have i dobbelthold, fordi man ikke kan spille koncert med det samme instrument, der lige har været brugt ved en vagtparade i regn og slud.

Alt i alt kræver de mangfoldige opgaver et solidt budget, og man er selvfølgelig opmærksom på, at der i øjeblikket er for-

handlinger i gang om et nyt forsvarsforlig, hvor man må regne med – set i lyset af det massive besparelseskrav – at kosten kommer godt ud i hjørnerne. Opgaverne for Den Kongelige Livgardes Musikkorps vil efter al sandsynlighed imidlertid ikke forsvinde, og man ser fremtiden i møde med spændt optimisme.

Turneer

Livgardens Musikkorps kommer en del rundt i landet og for at holde udgifterne nede, overnatter man i så høj grad som muligt på kaserner. Det er forholdsvis sjældent, at der turneres i udlandet, men der er dog enkeltstående begivenheder, der kan berettes om. Dels har Musikkorpset i sensommeren spillet for regentparret ved deres slot i Caïx, og ved den lejlighed greb Prinsgemalen dirigentstokken og dirigerede korpset. Det afspejler regentparets store interesse for musik og for Livgardens Musikkorps.

Dels har et blæserensemble på 7 musikere og en sangerinde været i Afghanistan for at underholde soldaterne ved den danske mission. At ikke hele Musikkorpset var af sted hænger sammen med,

at det ikke må blive en sikkerhedsmæssig belastning for missionen.

En fødekæde

Som i artiklerne med de øvrige militære musik- og tambourkorps kom en samtale med koncertmester og klarinetist, Per Majland, også ind på nødvendigheden af fornyelse, udvikling, kvalitet og kvantitet. Igen måtte jeg konstatere, at der er plads til forbedringer.

Forbedringerne begynder i skolen. Det kan mærkes, at musikundervisningen lider under dalende timetal og svigende interesse og engagement fra kommuner, skoler og forældre.

Talentmassen er der utvivlsomt, for hvorfor skulle den pludselig være væk?

De kreative musiske fag i grundskolen skal ikke nedprioriteres til fordel for de boglige fag, men alle ville vinde ved at styrke de kreative musiske fag.

Som ved de andre militære musikkorps er mange af musikerne ved Livgardens Musikkorps undervisere i de kommunale musikskoler, bygarder og Tivoli-garden, og alle bekræfter de ovennævnte tendens. Buffetten for fritidsbeskæftigelse er mangfoldig, og de unge tager for sig af alle retter.

Livgardens Musikkorps giver hvert år et antal skolekoncerter bl.a. med det formål at vække interesse for orkestermusik, og aktuelt er der aftalt skolekoncert for skolen i Asylcenter Sandholm. Det har det dobbelte formål dels at give eleverne en musikalsk oplevelse, dels at formidle nogle danske traditioner og værdier. Held og lykke med det.

Afslutning

Som afslutning på mit besøg på Livgardens Kaserne ved Rosenborg overværrer jeg en vagtparade på Amalienborg og må konstatere, at alt foregår på minuttet, ja næsten på sekundet.

Mens selve vagtafløsningen foregår på slotspladsen, holder musikerne et frikvarter i gården bag gæstepalæet. Bjørneskindshuerne er taget af, og det afsløres, at de må varme godt – også et vilkår, man må leve med, hvis man er musiker i Livgardens Musikkorps.

På turen tilbage til kasernen snor op-toget sig taktfast forbi skraldebiler og udgravninger via Kongens Nytorv og Gothersgade, samtidig med at Musikkorpset og Tambourkorpset skiftes til at spille.

Jeg tager afsked med mine værter, og mens vagtkompagniet aflader geværene, marcherer jeg forbi vagten og ud i det civile, pulserende gadebillede.

Julekonkurrence

Find den gemte julekugle og send sidenummeret ind til Musikmagasinet, musikmagasinet@damdk.dk senest den 16. december, så trækker vi lod om lidt julelækkert.

Husk at skrive postadresse og telefonnummer i mailen.

Glædelig jul ønsker hele redaktionen!

NY HP-KLASSE

PIANO

Roland præsenterer en ny standard indenfor digitale pianoer med den kritikerroste SuperNATURAL® teknologi. Det elegante HP-507 har et smukt udtryk, en organisk lyd og et klassisk design. HP-507 formidler dit spil med sjæl og trinløs, anslagsfølsom tonalskift med smuk udklingning og troværdig reproduktion af toneforskellen mellem hver tangent. Lydoplevelsen er fantastisk med en smuk dybde og blød klang. Roland har fokus på bæredygtighed og miljø, og den energibesparende teknologi giver kraftfuld og dynamisk lyd ved lavt strømforbrug. HP-507 er elegant, stilfuld og passer perfekt i ethvert hjem.

Ring til 39 16 62 00 eller skriv til os på info@roland.dk og aftal en personlig demonstration i vores showroom i København

w w w . r o l a n d . d k

Roland

Tillsammans! Inte privat!

Om korlederseminaret i Odense, 27.-29. september

Af Catarina Bosæus, dirigent for Odder Voices og Boreas Korteater

Aften i Odense, mørkt og regnfuldt. Jeg står ved Vor Frue Kirke og skal til koncert, begyndelsen på årets Korlederseminar. Indenfor er der lyst, og Det Fynske Kammerkor og Alice Gram er ved at øve på det sidste. En velklang, som lyder fuldstændig indlysende, stiger imod hvælvingerne. Men vi, som selv står foran vore kor rundt om i landet, ved hvor meget talent, kunnen og simpel øvetid, det har krævet.

Vi står derude hver uge på hver vores kommuneskole og vifter med armene. Vi banker på et (ofte) sønderhamret klaver og kommer med opmuntrende tilråb til den flok dejlige og mestendels velklingende mennesker, som er kommet trætte fra arbejdsliv og børneputning for ved vor mellemkomst at opleve den jubel, det kick, den livgivende strøm, musik kan give os.

Det er et herligt job, men også ensomt. Det slider lidt at stå der uge efter uge, fægte med armene og tro på mirakler. Det er derfor, det er så livgivende at komme til Korlederseminar. Det er der, vi kan mødes, vi som ellers aldrig mødes, fordi vi står på hver vores skole om onsdagen. Det er så godt at udveksle erfaringer, at se og høre hvordan andre gør det, både for at lære nyt og for at bekræftes i at det, vi selv gør, faktisk er godt nok.

Årets seminar havde temaet "Sang og musik i folkeskolen". Et meget vigtigt emne, det er dér, det hele begynder. Hvordan får man børn til at opdage musikken, nu der er så lidt af den i folkeskolen? Hvordan får man dem til at opdage, at stemmen ikke kun er til for at råbe med? Hvordan opdager de den klassiske musik? Uffe Most fortalte om, hvordan Odense Musikskole stiller musikundervisere til rådighed i indskolingen, og Karen Schriver Zarganis fortalte om Max Musik, som er et forbilledligt samarbejde mellem musikskole, symfoniorkester og udvalgte folkeskoler i Odense. Ole Faurschou fortalte om skabelsen af musikklasser i Holstebro, Finn Pedersen om opsøgende arbejde ifm Syngedrengene i Assens. Metoderne og den

Anne Buch Sørensen, leder af Næsby kirkes pigechor: Da mit Ungdomschor skulle medvirke som del af et demonstrationschor for Bosse Johansson ved Foreningen Danske Korlederes årsseminar i Odense, tænkte jeg, at nu var det vist på tide at blive meldt ind! Så jeg meldte mig ind i foreningen og deltog i seminaret, som var en på alle måder vældig positiv oplevelse. Jeg har altid haft fornemmelsen af, at foreningen var for de højt profilerede kordirigenter med hel- eller halvprofessionelle kor, og det er den også. Men jeg fandt ud af, at den også er for alle os andre, og at der er god inspiration at hente for korledere på alle niveauer. Bl.a. var det rigtig spændende at møde forskellige korkomponister og være med til at prøvesynge deres satser. Det var første gang, jeg var med. Men det bliver bestemt ikke sidste!

kommunale bevågenhed var lidt forskellige, men erfaringen var, at det virkelig rykker. En anden fælles erfaring var, at det er sangen, der er nøglen. Hvis man først kan få børnene til at synge, så er døren åbnet til instrumentspil, korsang og orkester.

Om eftermiddagen fik vi besøg af Bosse Johansson, skaber og nu fhv. leder af Adolf Fredriks Flickkör, formentlig et af verdens bedste pigechor. Bosse fortalte først meget fint om Adolf Fredriks Musikklasser, forbilledet for Sct. Annæ Skole, og Flickkören. Hvordan man uden at gribe for meget ind, men ved tryghed og eksemplets kraft, får børn til at lytte og synge rent. Herefter skulle Bosse instruere piger fra Ringe, Næsby og Dalum kirkes kor. Han havde både tyrenak-

kens kraft og de blå øjne blide uskyld at trække på og indgød pigerne en øjeblikkelig tillid. Han viste os både enkelt og dybt, hvordan korklangen kan vokse på ingen tid. Samklang var her – ikke teknik, men at turde synge med hinanden og til hinanden, at acceptere hinanden og stole på hinanden. "Tillsammans! Inte privat!", som Bosse sagde. Det var så velgørende at få dette pointeret, da jeg tror, at det er en meget vigtig erkendelse i forhold til amatørkor, hvor der ikke er den store teknik til stede. I sådan en flok mennesker åbner sangen både for lyst og sårbarhed, og talent og øvelse vil være ret ulige fordelt. Det er vigtigt, at man kan indgyde sådan en flok mennesker tillid og mod og åbne for gensidig accept, for så vil musikken klinge tifold friere og smukkere.

Næste morgen skulle vi synge noget nyere kompositions-musik. Det kunne jo godt lyde lidt tungt og svært, men blev til en meget inspirerende formiddag. Korlederforeningen havde modtaget et stort antal værker til denne værk gennemgang og udvalgt fire ud fra nogle få kriterier; det skulle være nemt og ikke alt for langt. Andre gode værker, som ikke gik ind under dette, lå til gennemsyn. Vi sang Hosianna af Svend Hvidtfeldt Nielsen, When I am dead, my dearest af Per Drud Nielsen, Lux Æternam af Jørgen Messerschmidt og Under solen af Eva Rotenberg. De var meget forskellige; nogle var meget melodiske og klingede af ældre tider, andre havde et mere moder-

Bo Johansson, som arbejdede med sangere fra korene ved Ringe, Næsby og Dalum kirker. Foto Niels Græsholm

ne tonesprog. Der var både jubel og meditative kvaliteter. Det, de havde til fælles, var, at de var lette at synge og helt umiddelbart appellerende. Vi fik lyst til at gå i gang med dem! Alle komponister var til stede, og det var spændende og givende for begge parter at udveksle synspunkter om, hvordan værkerne fungerede.

Det var lige før, jeg ikke kom af sted til seminaret, det trak at have lidt fred og ro derhjemme. Og al den forberedelse, der ligesom formerer sig ved deling på ens skrivebord. Men hvor er jeg glad for, at jeg gjorde det! Det var et kick, der kan bære mig igennem efteråret. Det luner at vide, at alle I andre, som står der og vifter med armene på kommuneskolen om onsdagen, også er der et sted. Vi har godt af at være "Tillsammans! Inte privat!". Vi bygger i fællesskab på noget, der er vigtigt.

Komponistworkshoppen, hvor foreningen havde inviteret komponisterne Jørgen Messerschmidt, Svend Hvidtfelt Nielsen, Per Drud Nielsen og Eva Rotenberg. Foto Niels Græsholm

Andre stemmer

Hennie Martinsen, musikskolelærer med et ben i folkeskolen og temmelig erfaren (35 år i Hillerød musikskole!!):

Det er fabelagtigt stadig at kunne blive så opfyldt af inspiration og nytænkning, som jeg bliver på seminarerne. Hver gang går jeg tilbage med nye ideer, dels til korarbejdet og repertoiret både på det rent musikalske plan, dels på visionsplanet, og ikke mindst på det sociale plan, forstået på den måde, at der altid er nye vinkler at få koret til at fungere godt på, hvilket i høj grad smitter af på musikken.

At høre andre kor, både voksne og børnekor, er en meget stor inspiration: Jeg har en mulighed for at se, hvordan andre kor fungerer, og kan sammenligne mine egne kor med dem, der optræder og finde ud af, at det arbejde, jeg jo er temmelig alene om at vurdere rent fagligt i hverdagen, faktisk kan måle sig med de kor, jeg møder, og det er jo rigtig herligt!

Emnet omkring folkeskolearbejdet gav en bunke ideer til det arbejde, der venter forude for mange musikskoler, da vi stort set alle er lidt i krise omkring rekruttering og fødekæder, så der var absolut noget, der kunne bruges!

Og så var der det personlige plan, hvor jeg bare bliver så glad, når jeg møder en mand som Bosse, der stadig kan lide sit håndværk og kan udføre det og fortælle så begejstret om det efter så mange år!

For slet ikke at tale om alle I skønne mennesker, som jeg får lov at lære at kende og snakke med om både fag, men også om så meget andet.

Tak for endnu et godt seminar, denne gang i Odense '12. Vi ses forhåbentlig til næste år med deltagelse af endnu flere korledere!

Musikken varer længe - koster mange penge...

Tilskud til dirigentløn

Kor og orkestre kan få tilskud til dirigentens løn, hvis undervisningen foregår i en aftenskole.

Dansk Oplysnings Forbund hjælper kor og orkestre med at danne egen aftenskole eller finde sammen med en.

Dansk Oplysnings Forbund er

- landsorganisation for 250 selvstændige og politisk uafhængige aftenskoler
- flere end 20 musikaftenskoler
- 250 kor og orkestre
- 400 musikundervisere og dirigenter

Vores medlemstilbud

- fagkonsulent for musikområdet
- tilskud til koncerter og arrangementer
- efteruddannelse af dirigenter
- musikfaglige temadage og inspiration
- tryk af koncertplakater
- dækning af lovpligtig forsikring
- lønadministration og bogføring
- - og meget mere...

Spørg bare

Få uforpligtende råd og vejledning om at danne en aftenskole og hør mere om, hvad vi kan gøre for Jer.

Kontakt

Musikkonsulent Pernille Marstrand
31 69 32 48
pm@danskoplysning.dk

Dansk Oplysnings Forbund
- bedre råd til musikken!

www.danskoplysning.dk/landsorganisationen

Gunnar Dornonville de la Cour har trådt sine musikalske barnesko i den gule spejderbevægelse i Aarhus. Her blev han bidt af en gal cornetspiller og har lige siden spillet, dirigeret, undervist og kendt alle inden for den danske og internationale messingverden, som er værd at kende. Sideløbende med cornetten har han læst musik på MI i Aarhus og efter det hoppede han en tur på konservatoriet, ligeledes i Aarhus, med trompet som hovedinstrument. Han har helt utroligt mange danske messingmusikere på samvittigheden, i og med at han har undervist i hele Jylland og siden 1981 har været tilknyttet Hjørring kommunale Musikskole, nu Hjørring Musiske Skole. I Musikmagasinet øser Gunnar af sin enorme viden og besvarer læsernes spørgsmål.

Spørgehjørnet

Hvorfor bliver Tjajkovskijs opera *Jolanta* opført så sjældent?

Jolanta er en lyrisk opera med libretto af komponistens broder Modest, og baserer sig på et dansk skuespil Kong Renés Datter af Henrik Hertz. Tjajkovskij var ikke tilfreds med værket, idet han følte, at hans kreative inspiration var væk. Bortset fra nogle arier har den rigtigt nok meget sjældent været opført, så der er nok tale om en gang skrammel, eller også er den blevet udkonkurreret af operetten af samme navn af Gilbert and (ikke O') Sullivan

Er der i det originale partitur til 1812 overturen indskrevet rigtige kanoner?

For en god ordens skyld bør lige nævnes, at det er Tchaikovsky, der har skrevet stykket. I det ældste partitur, der har kunnet opstøves, foreskrives der kanoner, men mon de har været brugt ved førsteopførelsen?, den fandt nemlig sted i katedralen i Moskva 20. august 1882.

DAM-Kursus for børnekorledere

Lørdag den 2. februar kl. 9.30 – 17.00

Obligatorisk forkursus (bl.a. med repertoiregennemgang af stykker til weekendkurset)

Odense Musikskole, Danmarksgade 10, 5000 Odense C

Instruktører Mette Rasmussen og Uffe Most

Fredag aften den 5. april til søndag eftermiddag den 7. april 2013

Weekendkursus med øvekor (Sønderjysk Pige- og Børnekor) www.sjpigekor.dk

Sønderborg (sted oplyses senere)

Instruktør Sabine Horstmann

Sabine Horstmann, har siden 1978 været leder af kirkemusikken ved den evangeliske kirke i Schwelm og som sådan tilknyttet "Kantorei Schwelm", hvor der arbejdes med såvel børne- som voksenkor. Hun har studeret kirkemusik ved Westfälischen Landeskirchenmusikschule og sang ved Folkwang-Hochschule i Essen. Hun er en hyppigt brugt instruktør, hvor hun arbejder med korledelse og korisk stemmedannelse. Hun har siden 1993 undervist ved Robert Schumann Hochschule i Düsseldorf.

Mette Rasmussen er uddannet cand. mag. i musik og engelsk ved Århus Universitet. Mette har været chefdirigent for Sønderjysk Pige- og Børnekor siden 1997 og det nystartede Sønderjysk Drengekor siden august 2011. Mette er selv aktiv korsanger gennem mange år og har ligeledes arbejdet administrativt med kor – bl.a. i Jeunesses Musicales' Verdenskor og Kor72. Siden august 2012 har Mette været kunstnerisk leder for den nyetablerede institution "Det Sønderjyske Sangcenter, Sønderborg".

Uffe Most er uddannet som pianist og dirigent ved konservatorierne i Århus og Hannover og er i dag ansat som leder af Odense Musikskole. Uffe Most har i årene 1987-2007 været fast dirigent for Akademisk Kor Århus. Uffe afsluttede i 2007 sit virke i Akademisk Kor Århus med en 20-års jubilæumskoncert. I marts 2002 blev Uffe Most udnævnt til gæsteforsker ved musikinstituttet på Universitetet i Shaoxing, Kina.

For mere information om kurset se:
www.damdk.dk · Tilmeldingsfrist: torsdag
den 10. januar 2013 til sekretariatet

Kordirigent 1

(begynderniveau) - Instruktør: Alice Granum

Dette kursus er for dig, der gerne vil begynde at lære at dirigere kor, eller for dig der jævnligt befinder dig i en situation, hvor du står med ansvaret for en gruppe sangglade mennesker. På kurset vil der blive arbejdet med enkle enstemmige sange, samt lette flerstemmige korsatser fra f.eks. Chorus 4, eller Niels la Cour: Fred hviler over land og by, Yndigt dufter Danmark m.fl.

Alice Granum (AG) er docent i korledelse og underviser på konservatorierne i Odense og København. AG er en særdeles anerkendt instruktør i ind- og udland og arbejder ofte med kor og korledere på alle niveauer. I september 2011 udgav AG sammen med Niels Bo Emgren bogen "Syng ud – syng op". Se <http://www.syngudsyngop.dk/>

Tid og sted: kurset finder sted centralt i Odense

Lørdag 26/1 kl. 10:30-17:30

Lørdag 9/2 kl. 10:30-17:30

Lørdag 9/3 kl. 10:30-17:30

For mere information om kurset se: www.damdk.dk
Tilmeldingsfrist: torsdag den 10. januar 2013 til sekretariatet.

Kormmentor

– en vejledning til kordirigenter

Af Anette Haahr Jørgensen

Har du som kordirigent af og til brug for en faglig vejledning i dit daglige korarbejde? De fleste kordirigenter kender nok til problemer omkring intonation, præcision, formidling, tekstdtale, indstuderingsmetodik og klang. Måske trænger du til nye ideer eller gode råd omkring repertoire, opvarmning, opstilling og performance? Med dette tilbud er det som kordirigent muligt at få tildelt en personlig mentor, som kan vejlede dig efter dit specifikke behov.

I modsætning til weekendkurser eller andre tidsbegrænsede kurser løber denne ordning over hele 2013, hvor du sammen med din mentor selv planlægger tid og sted.

Forløbet indeholder 10 timer, 8 timer til undervisning og 2 timer til planlægning og evaluering. Disse kan foregå personligt, pr. telefon eller Skype. Kormentoren kan også overvære en korprøve – det aftaler du selv med den enkelte kormentor.

DAM betaler for de 10 timers vejledning, men eventuelle transportudgifter for kormentoren dækkes af korlederen/koret.

Vi har allerede kontakt med flere af landets dygtigste dirigenter, sangpædagoger og aktører inden for den danske korverden (se DAMs hjemmeside), men du er velkommen til at komme med forslag til andre kormentorer. DAM skal godkende denne mentor.

For at komme i betragtning skal du skrive en ansøgning til følgende mailadresse: kurser@damdk.dk. Skriv "Kormentor" i emnefeltet. Beskriv dine ønskede fokusområder, og du vil få tildelt en mentor, eller du kan selv foreslå en mentor.

Der er løbende optag til dette tilbud. Da der er begrænsede antal pladser, forbeholder DAM sig ret til at udvælge blandt ansøgerne.

DAM-kursus for kordirigenter

(mellemniveau) – Inst.: Carsten Seyer-Hansen

Dirigent Carsten Seyer-Hansen (f. 1971) er uddannet cand.mag. i musikvidenskab og filosofi ved Aarhus Universitet. Han underviser i dag i kor- og ensembleledelse samt musikhistorie ved Det Jyske Musikkonservatorium i Århus. Siden januar 2003 har han været kantor i Århus Domkirke.

Tid og sted: Aarhus den 2. februar 2013 kl. 10.30-17.30
Løgumkloster Refugium den 9.-10. marts 2013

Målgruppe / Forudsætninger: Kurset retter sig mod kordirigenter, som besidder de mest elementære slagtekniske færdigheder.

Andet: Kurset vil blive gæstet af sanger og korcoach Jon Hollesen. Under overskriften "dirigent: kend dit instrument, korsanger: kend din stemme".

Pris: Deltagerne betaler for nodeudgift, kost og logi på Refugiet. Beløbene nedenunder er inkl. mad for hele weekenden, dog eksklusiv drikkevarer, som kan købes på Refugiet.

Pris pr. person på enkeltværelse kr. 990

Pris pr. person på dobbeltværelse kr. 890

For mere information om kurset se: www.damdk.dk

Tilmeldingsfrist: torsdag den 10. januar 2013 til sekretariatet.

FAMILIEGAVER

YAMAHA APX500II
Populær western.
2.599,-

YAMAHA P-35
88 vægtede
GHS-tangenter.
3.499,-

YAMAHA
POCKETRAK C24
Håndholdt optager.
999,-

4SOUND

KØBENHAVN • AARHUS • ODENSE • AALBORG • ESBJERG
WWW.4SOUND.DK

DANSK KAMMERMUSIK FORBUND

Dansk Kammermusik Forbund er en sammenslutning af amatørmusikere – strygere, blæsere og pianister – som spiller kammermusik. Forbundets formål er at skabe kontakt mellem amatører og give dem lejlighed til at lære at spille kammermusik under kyndig vejledning. Som medlem af Dansk Kammermusik Forbund får man:

- en **medlemsliste**, som sætter en i stand til at finde frem til andre kammermusikinteresserede amatører.
- lejlighed til at deltage i **stævner**, hvor man får professionel instruktion i et bestemt værk, og hvor man kan få spillet kammermusik i alle mulige kombinationer.
- indbydelse til særlige arrangementer som **kvartet'iader**,

hvor deltagerne flere gange i løbet af en dag trækker lod om, hvad de skal spille og hvem de skal spille med.

- adgang til et omfattende **nodebibliotek**, som drives af Dansk Amatør Orkester Samvirke.

Indmeldelse kan ske via Internet på adressen www.dkf.amatormusik.dk eller ved henvendelse til:

Jens Fredborg,
Bredesvinget 23, 2830 Virum
Tlf.: 45 85 07 28/22 70 94 74
email: qjf@meth.dk eller jensfredborg@mail.dk

DANSKE HARMONIKASPILLERES LANDSFORBUND

Danske Harmonikaspilleres Landsforbund, DHL, arbejder for højnelse af det kunstneriske niveau for alle DHLs udøvende medlemmer, såvel personlige medlemmer som grupper og orkestre. Vi arrangerer stævner, kurser, konkurrencer, festivaler og koncerter. Desuden tilbyder vi rådgivning i musikalske og organisatoriske spørgsmål, og er behjælpelige med musiklitteratur og udenlandske kontakter.

Medlem af DHL

Som medlem af DHL får du:

- Medlemsbladet Harmonikaspilleren med info fra ind- og udland.
- Prisrabat ved deltagelse i DHLs mange arrangementer.
... og meget mere!

Det årlige kontingent er 240 kr. for personligt medlemskab, dog 150 kr. for børn og unge under 15 år, samt folkepensionister.

Grupper kan opnå samlet medlemskab til stærkt reduceret kontingent:

Ét ordinært medlemskab til 240 kr. + 100 kr. for hvert af de øvrige medlemmer.

Bliv medlem – bemærk ny kontaktsadresse

Kontakt DHLs medlemskonsulent på harmonika@ratgen.dk for mere info. Vi glæder os til at høre fra dig.

Besøg vores hjemmeside www.dhl-online.dk

DANSKE ORKESTERDIRIGENTER

Danske Orkesterdirigenter (DO) er stiftet i august 2000. Foreningen er en landsforening for orkesterdirigenter.

Som medlemmer optages dirigenter og instruktører, der beskæftiger sig med eller har interesse for den instrumentale amatørmusik. Det kan f.eks. være arbejde med brass bands, big bands, harmoniorkestre, symfoniorkestre og andre besætninger, og som foregår i musikforeninger, aftenskoler og musikskoler etc.

Du har som medlem en række medlemsfordele, f.eks. en forening:

- der jævnligt udsender nyhedsbreve, der fortæller om musiklivet set fra dirigentens side.
- der afholder seminarer, kurser og work-shops med professionelle dirigenter.
- der afholder kurser med orkester eller ensemble.
- der har en hjemmeside med masser af informationer og hjælpematerialer.

- der afholder møder, hvor rollen som dirigent kan debatteres.
- der følger udviklingen tæt på vort område f.eks. lovgivningsinitiativer.
- der koordinerer aktiviteter og samarbejde med beslægtede organisationer.
- der via sine medlemskaber af andre organisationer kan hente inspiration til vort område.
- der bevidstgør orkesterdirigenter om deres betydning for amatørmusiklivet.
- der virker for en højnelse af den kunstneriske kvalitet i amatørmusikken.
- der styrker dialogen mellem amatører og professionelle

Formand Steen Finsen

www.danskeorkesterdirigenter.dk

Kor72

Michael Deltchev, foto Per Rasmussen

Jan Scheerer, foto Edith Vogt

Se hvad der sker:

15. december 2012: Aalborg
Julesang v/ Søren Birch

15. december 2012: Odense
Julesang v/ Alice Granum

15. december 2012: København
Julesang på strøget v/ Kasper Bech Hemmingsen

11. - 13. januar 2013: Askov
Askovstævne v/ Morten Schuldt Jensen

2. - 3. marts 2013: Roskilde
Weekendstævne v/ Jan Scheerer

16. marts 2013: Aalborg
Stævne v/ Jacob Høgsbro

6. april 2013: Odense
Stævne v/ Michael Deltchev

14. -16. juni 2013:
Gades Elverskud i DR's Koncertsal

Jubilæumskoncert, foto Mette Olesen

Jakob Høgsbro. Privatfoto

Se mere på www.kor72.dk

Kor72' stævner er støttet af :

STATENS
KUNSTRÅD
DANISH ARTS COUNCIL

Jubilæumskoncert, foto Mette Olesen

Kor72

Jubilæumsklumme

Af Lisbeth Gråkjær

Dagen derpå behøver ikke være "det værste" – tværtimod.

I skrivende stund er dagen derpå, dagen efter jubilæumskoncerten i Odense, hvor Jubilæumsværket "Det værste og Det bedste" fik sin uropførelse med godt 200 korsangere i samarbejde med Odense symfoniorkester.

Værket havde allerede da været sunget af mange flere korsangere på de landsdækkende stævner i september.

Jubilæumsåret rinder ud med et stort Rytmask stævne og Julestævner. Det har været et særdeles aktivt år med tæt på 3500 deltagende korsangere gennem året, og vi må igen lade Søren Ulrik Thomsens vending klinge: "Det bedste er når det lykkes!"

Fest og fejring med mange stævner afsløres af hverdagen, men ikke den triste og grå. 2013 vil byde på mange spændende stævner og nye dirigenter kommer på

Foto: Poul Erik Jacobsen

plakaten i forårs-sæsonen med repertoire fra tysk romantisk musik, til folkløristisk Balkan.

Fra bestyrelsen skal lyde en stor tak til alle jer korsangere og dirigenter, der har været med til at fejre jubilæet året igen-

nem, og ligeledes en STOR tak til sekretariatet, for deres store arbejde med stævneadministrationen, så det har ladet sig gøre.

Kor72 ønsker alle korene glædelige julekoncerter.

SENIORHØJSKOLEN NØRRE NISSUM

Højskolens musikkurser 2013

2013

Musikuge kor & orkester
30. januar - 5. februar 2013

Musikugen er et højskolekursus, der er åbent for alle med netop denne fælles interesse. Udover spil og sang er der morgensang, foredrag, fællesarrangementer og ekskursioner, ligesom kurset naturligvis slutter med en koncert.

Koret arbejder med stof fra det traditionelle repertoire med sange og viser samt eksempler fra det klassiske repertoire.

Orkestret beskæftiger sig ligeledes med et bredt og blandet repertoire med både folkemusik og klassisk musik.

Orkestret akkompagnerer visse sange, som koret arbejder med. Medvirkende: Martin Ravn, Erik Sommer, Svend Burchardt og Børge Mikkelsen
Kr. 3400,-

2013

Korstævne
17. - 23. juli 2013

Få pladser

Der har nu været 7 år med fulde huse. Over 90 sangere har haft en forrygende god uge og har hvert år leveret et fornemt resultat ved afslutningskoncerten.

Højskolen vil gerne fortsætte traditionen med både det kendte og det nye: Vi har inviteret organist, komponist, korleder m.m. Erling Lindgren til sammen med Erik Sommer at varetage årets korstævne. Og der vil i år som i de tidligere blive budt på eksempler fra det traditionelle og lettere klassiske repertoire, ligesom vi skal synge nogle rytmiske satser. Kurset afsluttes selvfølgelig med en koncert, hvor gæster er velkomne.

Medvirkende: Erling Lindgren og Erik Sommer
Kr. 4250,-

2013

Efterårskorstævne
13. - 19. november 2013

Med dette korstævne følger vi op på den store interesse i korstævner på Seniorhøjskolen. Kurset er et tilbud til alle voksne korinteresserede. Der arbejdes intensivt med et alsidigt korrepertoire, stemmetræning og intonation. Det er en fordel, men ikke et krav, hvis du har et vist kendskab til nodelæsning.

Repertoiret bliver et bredt sammensat program omfattende traditionelle sange og viser, nyere rytmiske satser samt eksempler fra det klassiske repertoire.

Medvirkende: Martin Ravn og Anette Kjær
Kr. 3300,-

Tysk Kormusik

Tid: Lørdag den 2. marts kl. 10

til søndag den 3. marts 2013 kl. ca. 16.

Der afsluttes med åben prøve kl. 15.

Sted: Roskilde (**Øveadresse** oplyses senere)

Instruktør: Jan Scheerer

Stævneafgift: 200 kr. Unge under uddannelse 100 kr.

Tilmeldingsfrist: 30. januar 2013 på www.kor72.dk

En grundpille i hele den klassiske korliteratur er den romantiske kormusik fra Tyskland og Centraleuropa. Og – det 19. århundredes guldalder er netop det, man disse to tidlige forårsdage kan boltre sig i.

Jan Scheerer vil instruere kormusik af komponister som Mendelssohn, Schumann, Brahms, Reger m.fl. Kort sagt toppen af tiden for ikke at sige den vesterland-

ske klassiske musiktradition. Både kendte korklassikere som Mendelssohns motet *Richte mich Gott*, Bruckners *Locus iste* og Brahms' *Volkslieder* såvel som mindre sangne satser af Schumann, Rheinberger og Fanny Hensel (Mendelssohn's storesøster) står på programmet denne weekend.

Stedet:

Roskilde er et centralt trafikknudepunkt på Sjælland og derudover en hyggelig gammel by med domkirke, havn og små hyggelige gader.

Om instruktøren:

Jan Scheerer er uddannet i direktion og musikteori i Karlsruhe og på konservatoriet i København (bl.a. hos prof. Dan-Olof Stenlund og prof. Giancarlo Andret-

ta), suppleret med mesterkurser hos bl.a. Eric Ericson, Frieder Bernius, Uwe Gronostay, Georg Grün og Morten Schuldt-Jensen. I 2005 vandt han den 3. udgave af den internationale konkurrence for kordirigenter "Mariele Ventre" i Bologna og var ved produktioner ansat som assisterende dirigent på Det Kongelige Teater i København. Ligeledes har han været tilknyttet to produktioner som korsyngemester ved Göteborgs Symfoniska Orkestret, hvor han bl.a. indstuderede koret til Sir Simon Rattles opsætning af Mahlers 3. symfoni. Siden 2008 har han undervist i kordirektion ved sommerseminariet af "Sänger-bund Südtirol" i Bozen/Bolzano.

Tilmelding og yderligere oplysninger på hjemmesiden: www.kor72.dk

Jan Scheerer, foto Edith Vogt

Foto: Mette Olesen

Velkommen til nye kor i Kor72

Canta Køge

Korets dirigent: Otto Laust Hansen
Øvested: Køge Musikskole
Hjemmeside: www.koegekor.dk

Coret

Korets dirigent: Miriam Stonor Billing
Øvested: Greve Ungdoms Center
Hjemmeside: www.coret.dk

The Natural Voice

Korets dirigent: Lotte Rømer
Øvested: Widex A/S, Lyngby

Sangkoret MAS (Musikskolens Afdeling i Sæby)

Korets dirigent: Jette Sørensen
Øvested: Manegen, Rådhuspladsen, Sæby

Tisvilde Koret – Musik og Kor i Tisvilde

Korets dirigent: Kirsten Elling
Øvested: Konfirmandhuset, Vejby

Looney Tunes

Korets dirigent: Birgit Nielsen
Øvested: VIA university College, Århus N

Doo Wop

Korets dirigent: Kirstine Dahlberg
Øvested: KUBA, Kbh. Ø
Hjemmeside: www.doowop.dk

DEN JYSKE SANGSKOLE

10. MASTERCLASS

HERNING
1.-3. MARTS
2013

Den gode
korprøve

WWW.DENJYSKESANGSKOLE.DK

Vokaltotal

- et korstævne med plads til eksperimenter

Tid: lørdag den 16. marts 2013 kl. 10 – 17.

Sted: Aalborg. (adr. oplyses senere)

Instruktør: Jakob Høgsbro.

Tilmeldingsfrist: fredag den 8. februar 2013
på www.kor72.dk

Denne workshop er for alle rytmiske og klassiske sangere, der har lyst til at prøve noget nyt. Dagen vil forme sig som en workshop, med plads til arbejde med koropstillinger, udtryksformer, eksperimenter, og der vil blive arbejdet med en blanding af genrer, både med improviserede grooves og nedskrevne korstemmer. Repertoiret spænder fra Dansevisen til OhLands Heavy Eyes med flere.

Jakob Høgsbro siger: *“De små detaljer gør, at man som korsanger skal være opmærksom hele tiden, og at man som publikum skal sidde helt fremme på stolen for at følge med i alt det spændende, der foregår på scenen. Korklangen skal høres og forfines.”*

Grib chancen for at arbejde med korsang på en anderledes, spændende, sjov og inspirerende måde, hvor Jakob Høgsbro vil undervise, instruere og dirigere deltagerne – både med og uden noder. Man skal ikke have øvet sig på forhånd, og overraskelserne kommer i løbet af dagen. Dagen afsluttes med en åben prøve, hvor dagsprogrammet præsenteres akkompagneret af kontrabassist Morten Ramsbøll.

Jakob Høgsbro privatfoto

Om instruktøren

Jakob Høgsbro er uddannet dirigent og saxofonist fra Det kongelige Danske Musikkonservatorium. Han har altid komponeret og har udgivet flere CD'er med sin egen musik.

Jakob Høgsbro har et omfattende virke som kor og stævneleder med kurser i ind- og udland. Han har været gæstedirigent for DR Pigekoret, komponist til teatre, børnekor, symfoniorkestre og egne bands. Han har undervist på konservatorier, højskoler, MGK, efterskoler, folkeskoler, børnehaver og virksomheder. Som dirigent er Jacob stærkt inspireret af Gunnar Eriksson, en af Sveriges betydeligste kordirigenter.

Beyond the Eastern Wind

Tid: Lørdag den 6. april 2013 kl. 10 – 18

Sted: Odense. (adr. oplyses senere)

Instruktør: Michael Deltchev

Tilmeldingsfrist: fredag den 1. marts 2013
på www.kor72.dk

“Vind over østen” er kormusik i den folkloristiske genre fra bl.a. Rumænien, Bulgarien. Musikken er et yderst spændende bekendtskab med skæve taktarter og iørefaldende melodier af både kirkelig og verdslig karakter, hvor korsangere fra både rytmiske og klassiske kor kan få stor glæde og inspiration af musikken til dette stævne.

Om instruktøren

Michael Deltchev vil denne dag føre korsangerne gennem Balkanmusikken og føre dem ind i denne fascinerende stilart. Han er født og opvokset i Bulgarien, uddannet fra Musikkon-

Michael Deltchev, foto Per Rasmussen

servatoriet i Sofia, bosat i DK siden 1990, og har taget masterclasses ved bl.a. Eric Ericson, Frieder Bernius, Stefan Parkman og Poul Hillard.

Michael er dirigent for Cæciliakoret i Aarhus, og Sedjanka, Aarhus, der er et bulgarsksyngende kvindekör. Desuden er han gæstedirigent ved bl.a. Den Jyske Operas Kor.

Kordag i Tivoli forår 2013

Kordag i Tivoli i København i starten i foråret har efterhånden udviklet sig til en tradition. Lørdag den 21. maj 2012 deltog 792 personer fordelt på 28 kor med program uafbrudt fra kl. 12 til kl. 19 – til stor glæde for både publikum og deltagende korsangere.

Vi har netop fået grønt lys fra Tivoli til næste forår også: Det bliver **lørdag den 27. april**, og evt. også søndag den 28. april (bededagsferien).

Oplysninger om proceduren for deltagelse, praktiske oplysninger og tilmelding i næste blad og fra **midt i januar 2013**, på hjemmesiden: www.kor72.

Reserver allerede datoerne og planlæg sæsonen med at synge foråret ind med jeres kor i Københavns Tivoli.

Appetitvækkeren

**GADES "ELVERSKUD" i DR's
Koncertsal 14.-16. juni 2013**

**i samarbejde med
DR underholdningsorkestret**

**Sæt X i kalenderen nu
og læs mere i næste blad**

Syddansk
Musik
konservatorium
& Skuespiller
skole

klassisk
rytmisk
elektronisk
musikformidling
filmmusik
kirkemusik
folkemusik

Ansøgningsfrist d. 3. december via
www.musikuddannelser.dk

Syddansk Musikkonservatorium & Skuespillerskole
www.smks.dk • info@smks.dk • tlf.: 63119900

Jubilæumsstemninger

Af Mette Olesen

Solen skinnede på Carl Nielsen salen den 28. oktober 2012, hvor Kor72 folket samledes i Odense for at fejre organisationens 40 års jubilæum ved en jubilæumskoncert.

Koncerten blev indledt med jubilæumsværket *Det værste og det bedste*, som komponisten Bo Gunge har skrevet over udvalgte tekster fra Søren Ulrik Thomsens digtsamling af samme navn.

Det smukke efterårslys gav som udgangspunkt dagen en lys stemning, og med det afsæt tog Bo Gunge, Søren K. Hansen, jubilæumskoret og Odense Symfoniorkester salen med på en rejse i netop – stemninger.

Hele fem af slagsen kom vi igennem: I første del – *En blæsende aften* – er det energien, kraften, intensiteten, der kommer frem – tekstens motorcykel fornemmes næsten konkret, lydligt i de rullende mandsstemmer, for “det værste er, når de bedste lyde forsvinder”. I *Når solen rammer* er det værste “at miste modet før en ny dag er begyndt”. Det er frygten, ængstelsen, livsmodet, der punkteres. Det bedste er til gengæld når livsmodet vækkes igen. Det er varmen, gløden og det, “at jeg ikke behø-

ver at spille en anden blot for at glemme mig selv.”

Langsomt at falde i søvn er det bedste, men søvnen indeholder såvel det fantastiske og lystfyldte som det mørke mareridt. I *For nu er det maj* er lugten af halvrådne efterårsblade det bedste, og i *De lutherske salmevers* er frygten det værste – “telefonen der ringer om natten, så blodet standser og styrter den anden vej rundt.” “En lysvågen død”, men det bedste er så “pludselig at mærke det hele begynde.”

Så mange stemninger, følelser og ord forløst i musik af 200 korsangere og Odense Symfoniorkester.

Det var stort!

For tilhøreren forekommer Bo Gunges værk at være relativt tilgængeligt. En korsanger fortalte mig dog, at det skal man ikke lade sig narre af. Værket indeholder så mange nuancer, at det kræver meget koncentration og musikalsk overblik. Tillykke til Kor72, der tog den store udfordring op.

Jubilæumsværket blev efterfulgt af Kor a cappella under ledelse af Alice Granum og Niels W. Gades *Elverskud* under ledelse af Søren K. Hansen

Foto Johanne Bjerregaard og Mette Olesen

En veloverstået Kor72 jubilæumskoncert i Odense Koncerthus den 28. oktober 2012.
Foto Mette Olesen

Søren K. Hansen dirigerede jubilæumsværket.
Her sammen med komponisten Bo Gunge.
Foto Mette Olesen

Viceborgmester Brian Dybro bød velkommen.
Foto Johanne Bjerregaard

Ulrik Hedegaard tidl. formand for Kor72 holder tale.
Foto Johanne Bjerregaard

Kor72' formand Lisbeth Gråkjær. Foto Johanne Bjerregaard

Tom Møller Pedersen tidl. formand for Kor72 holder tale.
Foto Johanne Bjerregaard

Efter koncerten var der reception på Odense Rådhus, hvor viceborgmester Brian Dybro bød velkommen.

Kor72' formand, Lisbeth Gråkjær, holdt festtalen og tog tråden op fra koncerten med ordene:

Det bedste er at stå midt i et kor og lade stemmen smelte sammen med de andre stemmer i skøn musik. Det værste er, at der er en hel uge til der igen er kor!

Lisbeth Gråkjær ridsede Kor72' historie op og takkede Odense Symfoniorkester, Bo Gunge og Søren K. Hansen for samarbejdet. Kor72' idégrundlag er til stadighed "at fremme dansk amatørkorsang", sagde Lisbeth Gråkjær og gav udtryk for, at bestyrelsen fortsat prøver at leve op til denne målsætning.

Musse Mathiasen udtaler om arbejdet gennem de 40 år: *Genem 40 år har Kor72 sat sit præg på udviklingen i "danske amatørkors udvikling ved afholdelse af stævner og kurser af kortere og længere varighed. Med instruktører fra ind- og udland og med et rigt varieret repertoire er der tilført korene en større musikalsk bredde; samarbejdet mellem instruktører og stævnedeltagerne som sparringspartnere har løftet amatørkorlivet adskillige grader."*

Musse Mathiasen – medstifter af Kor72
– sammen med Jonna Linneberg. Foto Johanne Bjerregaard

**Lyt til Musse Mathiasen, der fortæller
"Live"-historie – på www.kor72.dk**

Foto Johanne Bjerregaard og Lea K. Hansen

HUSK Nordklang 15 – 2013 i Norge

Foto www.nordklang.no

Nordklang nr. 15 afholdes fra 22. til 27. juli 2013 i Hamar – 120 km nord for Oslo.

Flere informationer på fællessiderne og på <http://www.nordklang.no>, hvor der også er tilmelding

NB!! indtil 1. december 2012 med rabat.

Søg også festivalen på Facebook under **Nordisk Kor- og Kulturfestival 2013 – Nordklang 15.**

Redaktørskifte

Af Lisbeth Gråkjær

Efter 3 år på posten som redaktør for Kor72's bladsider i DAM bladet, takker Mette Olesen af.

Mette har fuldtidsarbejde på Det Jyske Musikkonservatorium og har nu besluttet at prioritere sin fritid med andre aktiviteter. Kor72 vil gerne give Mette en kæmpe TAK for hendes grundige og flotte arbejde i den tid, hun har formidlet omtale af korstævner og artikler til glæde for medlemsskaren.

Vi ønsker held og lykke med nye projekter.

Velkommen til ny redaktør, kan vi således også sige.

Vi er glade for at Dorthe Klyvø har sagt ja til redaktør tjansen. Dorthe har gennem mange år arbejdet med skriftlig formidling og kommunikation, og etablerede sig i 2001 som freelance tekstforfatter, oversætter og kommunikør.

Dorthe er ligeledes aktiv korsanger, synger i Det Ny kammerkor i Århus, og har jævnligt deltaget i stævner i Kor72.

Vi ser frem til samarbejdet.

Nyheder fra ...

DANSK SANG

Korsang med
børn og unge
i skole, kirke mv.

Musikalske Høns

... af Eva Chortsen, Povl Christian Balslev og Anders Nøe.
10 fine tostemmige sange med en Storm P'sk blanding af humor og dyb alvor.
Bog med cd. B-CD-1089. Kr. 230,-

Prøv at sig' pyt

... af Dorte Schou, Martin Gerup og Jakob Høgsbro.
7 sange for tostemmig børnekor.
Sang- og korhæfte med cd. B-CD-1094. Kr. 240,-

Svanesøen ... af Tina Buchholtz.

Tre i én: musical, korsuite og fortælleteater.
Bog med cd. B-CD-1087. Kr. 240,-

Tue og Bue og Bøvlø ... af Erik Sommer og Kirsten Illeborg.
17 nye sange mellem fantasi og virkelighed.
Bog med cd. B-CD-1085. Kr. 240,-

Sigurds Verdensatlas Sangbog ... af Sigurd Barrett.
28 lande med hver sin nye sang.
Bog med cd. B-CD-1109. Kr. 230,-

Eventyrlige rødder ... af Leif Jakobsen og Christine Rauh.
7 nordiske folkeeventyr. 7 sange. Korteater.
Bog med cd. B-CD-1066. Kr. 240,-

Mellem kor- og fællessang 4 ... af Carsten Borbye Nielsen.
Talekor - og mere nemt flerstemmigt. Bog med cd. B-CD-1068. Kr. 240,-

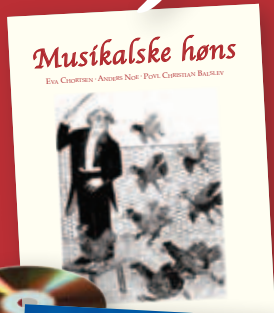
Inkluder mer' ... af Michael Slot Pihl.
Sange med 2-3 lige stemmer om inklusion.
Bog med cd. B-CD-1088. Kr. 220,-

Gaveregn og engle ... af Bjarne List Nissen.
10 nye iørefaldende rytmiske julesange.
Bog med cd. B-CD-1079. Kr. 240,-

Læs mere om udgivelserne på
www.dansksang.dk

DANSK SANG

Tlf. 97 12 94 52
master@dansksang.dk
www.dansksang.dk

- småt er også godt - Hvem er vi?

Af Lau Michelsen

I Dansk Sanger-Forbund er organiseret 38 kor med tilsammen lidt over 1100 sangere.

Antallet af sangere i de enkelte kor varierer fra omkring 14 til knap 70.

Nogle steder er der tradition for, at man ikke ønsker at være alt for talstærke. I et par tilfælde er et kor oprettet som en dobbeltkvartet med det formål at udvikle et specielt repertoire og følgelig at stille høje krav til den enkelte sanger.

Denne form kræver en mødedisciplin og sanglige evner ud over det sædvanlige, men giver god personlig bonus.

De fleste kor har dog interesse i at samle så mange medlemmer, at der kan tilrettelægges et bredere repertoire. Med 25-30 sangere eller flere kan alle 4 stemmer være vel besat og ikke voldsomt sårbare ved forfald.

Nogle kor oplever mangel på enten lyse eller mørke stemmer og må derfor i

en periode arrangere for 3 stemmer.

Andre kor har så stor tilgang, at det kræver ekstra kræfter at tilpasse nye sangere og at få klangen på plads.

I Dansk Sanger-Forbund er mange typer kor repræsenteret. Korenes dirigenter udviser stor entusiasme, og der arbejdes alle steder målbevidst på at tilgodese den by eller den egn, man er tilknyttet. Det er velkendt, at synlighed og kvalitet er solide parametre, hvad enten der stilles op med mange eller få sangere.

KODA-indberetningerne beretter om korenes virke, og mængden af arrangementer bekræfter mig i, at mandskorene spiller en væsentlig rolle i det lokale musikliv.

Statistikken over de udleverede noder bekræfter, at der sker en stadig fornyelse og tilpasning af repertoire.

Den kommende tid er traditionernes tid. Advent og jul byder på spænden-

de oplevelser for den enkelte sanger, og for tilhørerne er det tiden for genhør af kendt musik og for fællesskab om højtid.

Held og lykke med alle arrangementerne og på gensyn i 2013.

Formandsmøde i Nordjylland

Af Gunner Hansen

Torsdag den 11. oktober 2012 blev der afholdt formandsmøde i Aalborg for de nordjyske kor.

Frejdig Brønderslev, Nibe Håndværker-Sangforening, Aalborg Håndværker-Sangforening, Sangforeningen Brage af 1866 samt Aalborg Sangforening af 1843 mødte op, mens der var afbud fra Frederikshavns Mandskor. Mødet var indkaldt af Gunner Hansen, der repræsenterer korene i DSFs bestyrelse.

Fra referatet:

Det anbefales at være hurtig med tilmeldingerne til weekend-kurset i vandel 10.-

11. februar, da der er rift om de 140 pladser.

Repræsentantskabsmøde afholdes 6. april 2013, og i den anledning enedes korene om at pege på Ib Djernø som afløser for Gunner Hansen, indlæg til Musikmagasinet modtages med tak, gerne ledsaget af fotos.

Registrering af adresser er stadig korenes ansvar. Der kan indhentes vejledning på sekretariatet i Aarhus. Reglerne for KODA-indberetninger blev repeteret.

Der udtrykkes stor tilfredshed med DSFs nodeservice, der administreres af Tue Lervad. Musikudvalget modtager

gerne forslag til nye udgivelser.

For alle kor gælder, at der er problemer med medlemstilgang, og at gennemsnitsalderen bliver højere.

Dette til trods er der god gang i alle foreninger, med koncerter, jubilæer og andre arrangementer, heriblandt deltagelse i lokale festivaler, besøg af ven-skabskor mv.

Mødet forløb i god ro og orden og i en god stemning. Alene udvekslingen af fælles problemer mv. må motivere til, at traditionen med et formandsmøde hvert andet år fortsættes.

Lørdagskursus i Sønderborg

Af Ove Aagaard, DSF

Lørdag den 1. september 2012 var der i den Syd- og Vestjyske region inviteret til sangerkursus i Sønderborg. En dejlig sensommer lørdag i Multisalen på Dybbøl Skole blev en lærerig og inspirerende dag. Jakob Høgsbro (dirigent, komponist, musiker m.m.) var sammen med Christian Bennedsen sat på opgaven som instruktører.

Efter en grundig og anderledes inspirerende opvarmning, havde Jakob medbragt en af sine egne kompositioner med tekst af Jesper Klein. Denne udsættelse "lå ikke lige til højrebænet" for de fleste sangere, men gav en god indsigt i det store repertoire og den store berøringsflade, Jakob arbejder med og på. Herefter kom "Skyerne gråne" og "Nu falmer skoven" på programmet. Begge sange blev stille og rolig pillet fra hinanden, for derefter at blive opbygget og samlet igen. Det gav både størrelse og forståelse for disse to satser.

Jakob gav også eksempler på, at sange med mange vers kan fremføres på mange forskellige måder, og at de derved bliver mere interessante og spændende for både sangere og tilhørere.

Jakob Høgsbro arbejdede grundig med kursisterne hele dagen og havde en god fornemmelse for vaner, formåen og kunsten. Vejtrækning, koncentration og at lytte til hinanden var vigtige elementer i hele kursusforløbet.

Der blev naturligvis også tid til socialt samvær, med hyggelig snak, og pauser til mad og drikke manglede heller ikke.

42 sangere og et par dirigenter havde takket ja til dette lørdagskursus. Kurset var selvfølgelig åbent for alle sangere i DSF, hvilket også viste sig da tilmeldingerne kom. Aalborg, Nyborg, Horsens, Vejle, Gram og naturligvis Sønderborg havde sendt deltagere.

Det er selvfølgelig glædeligt at vi kan samle så mange sangere "udefra" – og lidt beskæmmende, at de mere lokale kor ikke bakkede op om et sådant arrangement.

Repræsentantskabsmøde 2013

Ordinært repræsentantskabsmøde
afholdes lørdag den 6. april 2013 i Horsens.

Invitation og dagsorden udsendes
jfr. vedtægterne.

KONCERTREJSER KORFESTIVALER

TM RESOR

Veddestavägen 13
175 62 STOCKHOLM, SVERIGE
Tel: 004687360565 Fax: 0046850582138
E-post: info@tmresor.se Web: www.tmresor.se

TM Resor er specialist i koncertrejser og korfestivaler med 25 år på det Skandinaviske marked.

Vi tilbyder skræddersyede ture med koncerter, workshops og turistprogram med dansk talende guider.

Opererer overalt i Europa samt overøst. Vi organiserer korfestivaler i Ungarn, Polen, Spanien og Italien.

Desuden organiserer vi såkaldte Nordiske koncerter med symfoniorkester og solister.

For yderligere information kontakt:

Anfra Event TM Resor

Allégade 14,

2000 FREDERIKSBURG

DENMARK

Tel: 004533794965

E-post: af@tmresor.dk

www.tmresor.com

www.turesor.se

Vi venter på, at bussen bliver repareret...

Ribe Mandskor ved MGV 1842/78 Oberbiebers jubilæumskoncert

Friskskænket Vulkan Dunkel på Vulkanbrauerei i Mendig

Sejltur på Rhinen med flot udsigt

Ribe Mandskor ved Rhinen og Mosel

Af Henrik Olsen, Ribe Mandskor

Fanden havde endnu ikke fået træsko på, da dobbeltdækkeren fra Clausens Busser torsdag morgen satte kursen sydover – lastet med sangere, koner og rigeligt med øl! - med forventet ankomst til Bad Breisig ca. 11½ time senere.

Et enkelt par havde med deres autocamper søgt tilflugt på en rastepads ved Padborg – måske for at få lidt søvn, inden de skulle videre – netop denne morgen, hvor Ribe Mandskor ankom med rundstykker, ekstra lagret ost og Dr. Nielsen, blot som opvarmning til Morgensang af Elverskud.

Tidsplanen led dog et mindre knæk, da bussen ved middagstid ikke ville længere. Det skyldtes ved nærmere eftersyn en bristet generatorrem. Den videre færd blev sikret af en tjekkisk chauffør, der lagde strøm til, og der blev venligt kvitteret med en afgiftsfri kasse blå Royal. Snart fandt vi dog et værksted, der kunne ordne den lille defekt. Vi ankom et par timer forsinkede til Hotel Anker i Bad Breisig.

Allerede ved ankomsten mærkede vi, at rent kulinarisk havde værtsfolket ikke de store oplevelser at byde på, men som et ikke ubetydeligt plaster på såret kunne de servere øl til under det halve af, hvad vi var vant til hjemmefra! - denne hurtige iagttagelse nød især husets knejpe "Zur Scheune" godt af.

Og så kan vort tyske nabofolk jo det der med at planlægge et tæt program ned til mindste detalje, med et godt blik for, hvad danskere forstår ved HYGGE! Man havde dertil sørget for et fantastisk sensommervejr. Omkring 25 grader alle dagene.

Vi lagde ud med en sejltur fra Konrad Adenauer Ufer i Koblenz, halvanden time mod strømmen ned ad Rhinen og tilbage igen med indlagt frokost. Tilbageturen med strømmen gav os tilpas ekstra tid til at runde Deutsches Eck med den imponerende statue af Kejser Wilhelm 1., et lille stykke op ad Mosel og tilbage til udgangspunktet lige under verdens største kabelbane. Nogle af os kunne ikke nære os og tog kabelbanen over Rhinen op til Kämpfæstningen Ehrenbreitstein og blev belønnet med en fabelagtig udsigt over Koblenz.

Om aftenen bidrog vi til festlighederne omkring 170-års ju-

bilæet for vores værter, MGV 1842/78 Oberbieber, hvor mange kor var indbudt. Til vores store overraskelse var hele salen pyntet op med danske flag, og vi blev modtaget som det eksotiske indslag fra det høje nord, og Ribe blev beskrevet og lovprist som absolut besøgs værdig... Sikken en velkomst!

Med føromtalt sans for vores hang til hygge, blev vi den følgende dag kørt til klosteret Maria Laach ved den stadig aktive vulkanske sø Laacher See. Imponerende sted! En kort men veludført minikoncert i klosterkirken bragte en lille tåre frem i øjenkrogen på vore værter, ikke mindst fordi kirken bød på en fantastisk akustik. En hurtig tur rundt i klosterets ikke mindre imponerende gartneri og kunstgallerier og derefter videre til dagens egentlige højdepunkt: Frokost i Vulkanbrauerei i Mendig og efterfølgende guidede ture i Lavadom og Lavakeller. 32 meter under byen Mendig befinder sig et sirligt system af gange og huler bredt ud over et areal på næsten 3 kvadratkilometer, hvor der er en konstant temperatur på mellem 6 og 9 grader året rundt. De enorme menneskeskabte basaltgruber er kommet til ved at lokalbefolkningen har hentet materialer fra undergrunden til især kværnen. Senere brugte man også gruberne til lagring af øl.

Mætte på indtryk og tungt lastede med våde varer fra Vulkanbrauerei vendte vi tilbage til Hotel Anker i Bad Breisig for blot en lynomklædning senere at trille mod Oberbieber til anden akt af festlighederne omkring værtskorets jubilæum. Højdepunktet denne aften var, da det lykkedes formand Erik Post at overrække vores kære dirigent Lau Michelsen en nål for 35 års tro tjeneste i koret. Effektfuld, at det blev gjort i Oberbieber, og at Lau var fuldkommen uforberedt... en håndfuld store fadøl og tre gange så mange sange senere var de gamle også ved at være godt møre!

Dagen for hjemturen bød på endnu en tur til Oberbieber. I stegende hede og direkte i solen på en til lejligheden opstillet uden-dørs scene gav vi de sidste par numre. Efter Suppe mit Wurst og kærlig afsked med MGV 1842/72 Oberbieber trillede bussen atter nordpå mod Ribe, hvor vi ankom sent søndag aften.

Kære alle

Af Birgit Overgaard

Efterårssæsonen er i fuld gang og inden vi ser os om, synger vi julekoncerter til glæde for os selv og tilhørerne, som formentlig får sat god gang i julestemningen. Vi gør, hvad vi kan for at leve op til vores egne og dirigentens forventninger om at formidle musikken til tilhørerne, så følelserne og kendskabet om julens budskab formidles gennem vores korsang.

Victor Borges tilgang til latteren hos publikum var musikken. Han var meget bevidst om, at musikken er et universelt sprog og det bedste kommunikationsmiddel mellem mennesker.

Musik er følelser, og vi håber at røre tilhørerne med musikken, fordi følelser huskes længst. Hvordan rører vi så ved følelserne hos vores tilhørere? Her kan der jo være mange bud.

Nogle af mine er, at jo mere vi ved og kender til musikken, vi synger, jo bedre formidles den.

Kendskabet til komponisten og tekstforfatterens hensigter og budskab i værket er uomgængeligt. Sidst, men ikke mindst, er det dirigentens evne til at motivere korsangerne til at få alt dette til at gå op i en højere enhed, så det mærkes på tilhørerpladserne.

Udsendelsesrækken, Maestro, på TV er en øjenåbner. Her ser vi et topprofessionelt orkester, der er blevet dirigeret af de bedste af de bedste. Nu dirigeres de af amatører, der undervises i dirigentens svære kunst. Vi som tilhørere, får lidt at vide om musikken og hvilke udfordringer dirigentaspiranterne har og vi ser herefter, hvorledes de løser opgaven.

Orkestermedlemmerne er i samme situation, som vi som korsangere er i – vi skal følge dirigenten, for det er ham, der fortolker budskabet i musikken. Orkestret følger det mindste vink – som vi følger vores dirigent. Hans stemning forplantes til os og intuitivt

DANSKE FOLKEKOR

aflæser vi den mindste mimik, kropsbevægelse og håndbevægelse. Vi oplevede i sidste udsendelse, at en dirigentaspirant for et øjeblik tabte koncentrationen og holdt op med at dirigere og det trænede orkester holdt derfor op med at spille – naturligvis!

Det er et svært, givende og ansvarsfuldt job at være kordirigent. Han skal ikke alene have et indgående kendskab til teknikken i direktionen, til musikken, til stemmedannelse og ikke mindst, hvorledes man får det ypperste ud af korsangerne, så de yder mere end, de selv tror, de kan.

Gå derfor til korarbejdet i den sikre forvisning om, at kor og dirigent ved fælles hjælp får tilhørerne til årets julekoncerter i et tindrende julehumør.

Jeg siger hermed – alle dirigenterne, sangerne og alle de frivillige hænder, der gør et stort arbejde for vores kororganisation tak for et dejligt samarbejde i et begivenhedsrigt år og ønsker jer alle og jeres familier en glædelig jul og et godt nytår.

**Blu-Ray og DVD
med surround sound**

**Lav en CD fra øvelokalet
eller fra en intimkoncert**

**Fang orkestrets eller korets
gyldne stunder på CD,
DVD eller Blu-Ray
i fuld HD**

Soundtrack Design
www.soundtrackdesign.com
Telefon 40 50 03 83

Alt i Blæse &
Strygeinstrumenter
samt tilbehør

+ 45 31213696 - Haslevvej 6 - 4100 Ringsted

På korsangens vinger gennem 40 år

Af Bodil Lindholm

“Husk nu at undersøge, om de ikke har et kor i byen !”. Jeg husker tydeligt min mors formanende ord, da jeg som ganske ung fik arbejde i Ry, og flyttede hertil, uden at kende en eneste person, hverken i by eller på land. Jeg er meget glad for, at jeg fulgte hendes gode råd, men at korsang skulle få så stor betydning for mig, og faktisk blive en helt uundværlig del af min hverdag, havde jeg nok ikke drømt om dengang.

Knudsøkoret, som jeg i dag stadig nyder at synge i, har netop fejret 40- års jubilæum med en meget smuk koncertopførelse for en fyldt sal og med efterfølgende aftenfest, og som de eneste to, der havde været med fra korets start, deltog min trofaste korveninde Lil og jeg i festlighederne – “forbundne” på sangens vinger, som vi har været det ved hvert eneste af Knudsøkorets arrangementer igennem de sidste 40 år.

Lil og jeg havde mødt hinanden i byens aftenskole-kor, som jeg i min søgen havde fundet frem til. Dette ellers udmærkede tilbud ændrede sig dog efterhånden til at blive et blandet kulturelt koncept, og da det hovedsageligt var korsangen, der havde vores interesse, valgte vi at stoppe her.

Det var derfor en gave for os da musiklærer Jenny Larsen i 1972 tog initiativ til at starte “Knudsøkoret” – et 4-stemmigt voksenkor. Korets navn opstod naturligt, da vi havde øvelokal på Knudsøskolen, der lå på Bakken højt over Knudsø.

Vi var i starten en lille gruppe sangglade borgere fra Ry og omegn, men gruppen voksede dog hurtigt i deltagerantal. Der var en varm og dejlig atmosfære i koret. Lil og jeg var de yngste i gruppen, og da vi begge sang altstemmen, sad vi altid ved siden af hinanden. Et ældre kvikt kormedlem fik os hurtigt døbt “tøserne” og på forunderlig vis fulgte navnet os helt op til 50 års alderen.

Efterhånden, som koret fik opbygget et bredt repertoire af sange og viser, blev det hurtigt populært i folkemunde, og der blev skabt smukke traditioner omkring koncerter til jul og påske i Ry-egnens kirker. Ligeledes blev vi hyret til at synge ved flere kommunale arrangementer. Lidt operetmelodier med udklædning kom også på programmet, og et besøg af et norsk kor, med senere genvisit, var en dejlig oplevelse. Koret havde mange hyggelige traditioner, og festsatener med folkekeds og konkurrencer i lagkagebagning var ikke ualmindelige dengang. Efter julekoncerterne blev der spist suppe og julehygget

i stor stil i korlederens private hjem, og der blev sunget julesange til vi var godt hæse. Sangglæden og fællesskabet blev dengang som i dag, vægtet meget højt i koret.

Da Jenny efter 25 års lederskab valgte at “stå af”, besluttede også flere af de ældre medlemmer, at slutte sammen med hende. Koret havde dog stadig en pæn stor basisgruppe, og nye interesserede medlemmer dukkede op. Koret engagerede sig derfor efterfølgende med en ny korleder ved navn Hanne Korsgaard, som vi dog kun havde en kort periode, hvorefter dirigentstokken blev overtaget af vores nuværende leder Lisbeth Sangill.

Lisbeth var en ildsjæl og en meget energisk korleder, som havde erfaringer med sig fra flere forskellige kor, og Knudsøkoret kom med hende ved roret ind i en helt ny udvikling. Spændende tanker og ideer blev diskuteret og medlemmerne var begejstrede over de mange inspirerende tiltag, som efterhånden blev ført ud i livet.

Koret, som nu var en forening, blev indmeldt i Danske Folkekor, og deltog i mange forskellige stævner. Der blev arrangeret øveweekends og stemmetræning, samt besøg af kendte komponister. Nye sangbøger blev indkøbt, og korets ansigt udadtil blev frisket op med nye “kordragter” til koncerterne og kormapper med eget logo. Der blev søgt venskabskor og arrangeret turneer til udlandet, hvor koret blev rystet godt og grundigt sammen. Koret havde også den glæde, på et tidspunkt at deltage i en lidt større teaterforestilling. Der blev organiseret en scrapbog og selvfølgelig fik koret også sin egen hjemmeside.

Et væld af fælles aktiviteter, blev sat i gang, og alle med den visdom i erindring, at “jo bedre man kender hinanden, jo bedre synger man sammen”.

Koret er i dag en meget livskraftig del af Søhøjlandets musikliv, og udover de mange koncerterarrangementer vi bliver “hyret” til, prøver koret også på mange måder at indrage lokalbefolkningen i forskellige tiltag, ved bl.a. at arrangere “syng-sammen aftenen” med efterfølgende kaffebord og “afterparty” i forbindelser med julekoncerteren, hvor man kan opleve korets medlemmer “folde sig ud” med underholdning under mere afslappede former.

Med et godt fundament i bagagen følger Lil og jeg med stor interesse alle de nye spændende tiltag i Knudsøkoret, og det er klart at skønt sangglæden og fællesskabet altid vil være den bærende kraft i koret, arbejdes der til stadighed på at give vores sangudtryk mere nerve og sjæl, og korets nyudkomne CD vidner i aller højeste grad om, at arbejdet bærer frugt.

Det er en fantastisk tanke, at Knudsøkoret på sin

Bodil Lindholm, foto Lisbeth Sangill

egen måde, har levet med på sidelinien, igennem stort set hele vores voksenliv, og stadig gør det. Utallige smukke melodier har lagret sig i vores hukommelse og et hav af dejlige mennesker har fulgt os gennem forelskelser, ægteskaber, børnefødsler og i dag, hvor også børnebørn kan skrives på listen. Ikke mindst i livets svære øjeblikke har koret været der for os med støtte og trøst.

Skete det vi hver især kom ind i perioder, hvor arbejde, hjem og børn voksede os over hovedet, og der måtte prioriteres i aktiviteter udenfor hjemmet, blev det aldrig koraftenen, der blev sorteret fra, da vi begge var klar over, at det var netop her vi fandt vores energi til at klare hverdagens strabadser.

Det er derfor med stor taknemmelighed vi uge efter uge møder op, for sammen med alle korvennerne og ved hinandens side at dele den helt specielle livsglæde der naturligt opstår, når mennesker synger sammen, og har et fælles mål. Bliver det os forundt, sidder vi her sikkert også til Knudsøkolets 50-års jubilæum, da vi har erfaring for, at i godt selskab flyver tiden af sted.

Kalenderen

Lørdag den 3/11-2012, Kl. 10.00:

Christmas Carols med Henrik Skærbæk Jespersen, Syd-Østjyske Folkekor

Lørdag og søndag den 1-2/3, Kl. 10.00:

Forårstævne, weekend på heden med Michael Bojesen, Vestjyske Folkekor

Lørdag den 23/3-2013, Kl. 10.00:

Danske og nordiske viser med Søren Birch, Nordjyske Folkekor

Læs mere på www.folkekor.dk

Gamle noder

Af Jytte Fogelberg, formand Holbæk Sangkor og Sjællandske Folkekor

I september måned blev jeg ringet op af en mand som fortalte, at hans svigerdatter havde afleveret nogle gamle noder til ham. Hun havde ryddet op i et dødsbo, gav noderne videre til ham og bad ham smide det gamle skidt ud.

Heldigvis var det en nysgerrig mand, som ikke umiddelbart ville smide de gamle noder ud, så han kom og afleverede det hele til mig.

Det var spændende ting og sager jeg havde fået. Der var hæfter med noder fra Danske Folkekors Landsstævner i 1938, 1942, 1946 og 1949. Der var sanghæfter fra Danske Folkekor udgivet i 1935, 1939, 1947, 1949 og 1955. Der var sanghæfter fra stævner i Sjællandske Folkekor fra 1935, 1937, 1948 og fra Sjællandske Folkekors 50 års jubilæum i 1953. Der var en originalnode til "Sjølunds Sangere" og en hilsen og hyldest til Carl Kofod i anledning af hans 25 års jubilæum som dirigent for Sjællandske Folkekor. Tekstforfatteren var den samme som til

"Sjølunds Sangere", nemlig Karl Elnegaard. Endelig var der en masse løse enkelt-noder, en del af dem håndskrevne.

Det blev en spændende dag at gå på opdagelse i nodebunken. De gamle noder skal formodentlig til Rigsarkivet. Men de skal først lige en tur rundt om henholdsvis Danske Folkekor og Sjællandske Folkekor.

Alle noderne har tilhørt en sanger fra et kor i Odsherred. Det fik mig til at kontakte Odsherreds Sangkors formand, Inga Overgaard. Noderne var påført et navn, og Inga Overgaard bekræftede, at de har tilhørt en sanger fra Odsherreds Sangkor. Koret fejrer i år 100 års jubilæum, så det var meget aktuelt for dem at få det historiske nodemateriale, der var relevant for koret.

Heldigvis var der én som var opmærksom på det spændende og historiske materiale, så det ikke blev smidt ud. Noderne er nu kommet i de rette hænder.

KORFESTIVAL BORNHOLM

9. MAJ - 12. MAJ 2013

Fælles koncerter samt mulighed for egne koncerter i unikke rammer.
Få flere oplysninger på www.korfestival-bornholm.dk eller kontakt os.

Team Bornholm • Tel. 56 95 85 66 • info@teambornholm.dk

Gallakonzert

med kendte sange fra filmens verden

Af Bent Påske

Klæd dig festligt på og kom til en stort anlagt koncert søndag eftermiddag. Kom i god tid og nyd en lille anretning med et glas vin i caféen, medens en hyggepianist bringer dig i rette musikalske stemning til koncerten.

SÅDAN KAN INDBYDELSEN TIL PUBLIKUM LYDE, når Sjællandske Folkekor i februar holder koncertstævne. Vi indkalder korsangerne til forprøver lørdagene den 2. og 16. februar og til prøve og koncert søndag den 17. februar.

Det bliver et spændende projekt med formodentlig et stort kor, som skal synge til akkompagnement af det talentfulde DET NY TONEFILMSORKESTER, hvis medlemmer alle er født noget senere end de sange, som kommer på repertoiret. Det bliver for størstedelen kendte filmsange fra dengang, på begge sider af 1950'erne, hvor man kunne skrive sange med overlevelsessevne. Vi tager også et smut længere tilbage, til vaudevillens tid. Sangene fra dengang vil blive i enkelt flerstemmighed (SAB) med akkompagnement af en lille instrumentgruppe, medens de fleste af de populære evergreens fra det 20. århundrede vil blive udført 1-stemmigt i større eller mindre grupper, som dialogsang mellem grupper og på andre kreative måder. Her vil hele orkestret medvirke og give såvel publikum som korsangere "suset". Sangene med orkestret vil blive instrueret og dirigeret af Jakob Faurholt, orkestrets dirigent, medens undertegnede har fået et lille job med den mindre gruppe vaudevillesange.

Sæt tid af til dette festlige stævne og begynd allerede nu at fortælle venner og familie, at der venter dem en sprudlende oplevelse den 17. februar.

Det ny Tonefilmsorkester blev etableret i 1998 af en gruppe studerende på Musikvidenskabeligt Institut ved Københavns Universitet. Nu i 2010 består Det ny Tonefilmsorkester af 35 friske og talentfulde musikere, der alle finder stor glæde og udfordring i at spille og synge det eviggrønne repertoire fra tonefilmens musikalske guldalder.

Det ny Tonefilmsorkester er et underholdnings-orkester, der udgøres af refrainsangere, strygersektion, træblæsere, messingblæsere og en velsvingende rytmegruppe – alt under kyndig ledelse af dirigent og konferencier Jakob Faurholt.

Forårssang i oktober

Af Jytte Fogelberg, Sjællandske Folkekor

Lørdag den 27. oktober 2012 mødtes 54 forventningsfulde sangere på Hedehusene skole. Det var første gang i dette efterår vi skulle skrabe is af bilen, før vi kunne komme hjemmefra, så det var dejligt at tænke på, at vi havde forårssange i vente. Steen Lindholm var dagens instruktør, så vi vidste,

at forårsmusikken var i de bedste hænder. Vi havde valgt en festlig kantate "Serenade at synge i skoven", komponeret af J.A.P. Schultz i 1782. En gammel sag, men stadig aktuel. Et par sange fra "Seven Partsongs" af den engelske komponist Charles Stanford og sange fra Max Regers "Acht Marienlieder" var også på programmet.

Det var et program sangerne var rigtig glade for. Vi blev udfordret på vores kunnen, så det var nogle tilfredse men trætte korsangere som takkede af efter en vellykket lørdag.

UDGIVELSER FOR BLANDET KOR OG KLAVER/SANG · MUSIK BODIL HEISTER

Jul på Slottet for blandet kor

Potpourri SATB (fåes med og uden klaver). Noder til download, se hjemmeside. Decembersang, Drillesang, Morgensang, Julesang Arr. Rasmus Thaarup

H.C. Andersen for kor og sang/klaver

Hæfte med seks korsatser, og et hæfte for klaver og sang med tekster af H.C. Andersen, Piet Hein og Sigfred Pedersen.

Nyhed: Bellmans salmer for kor og sang/klaver

Udgivet for første gang i Danmark med nyoversættelser af Ulrik Cold. For blandet kor og for sang/klaver.

Komponist Bodil Heister

Læs mere og se priser på www.bodilheister.dk · bheister@post.tele.dk

I Kaj Munks Spor

Tekst og foto af Annette Fousing: Formand VF

Fredag den 27. april 2012, havde Vestjyske Folkekor et arrangement på Kaj Munks Præstegård i Vedersø (i samarbejde med Kaj Munks Præstegård).

Denne aften gik vi i sporene af Kaj Munk, sang en masse sange både kendte og mindre kendte og var på rundvisning på præstegården. Vi var så heldige, at en del af møblerne var kommet hjem på deres rette plads igen. Rundvisningen stod Knud Tarpgård for, og vi fik valuta for vores penge. Knud var rigtig god til at fortælle om livet på præstegården med Kaj Munk.

Forberedelserne til denne aften var lærerige, spændende og en stor udfordring. Kaj Munk var en helt speciel præst. Det at læse om ham og fordybe sig i teksterne var fantastisk.

4 dygtige musikere spillede (Sisse Skovbakke på Piano, Søren Skovbakke på Bas, Anja Brejner Højgaard på Violin og Jacob Hedegaard på Trommer), og vi sang af hjertens lyst. Mens vi sang, kunne vi nyde naturen og forestille os, hvordan Kaj Munk selv må have fundet inspiration til sit forfatterskab her.

Denne aften fejrede Vestjyske Folkekor også 110 års jubilæum. Det er ikke en høj alder men, musikken og sangerne har udviklet sig meget gennem årene. Derfor var det dejligt, at vi havde nogle unge musikere med. De skal være med til at føre sangen og musikken videre.

Vi håber denne aften har givet alle deltagerne inspiration og glæde, som de kan bruge fremadrettet.

Nordklang til Norge i 2013 – Velkommen

Hamar er vertshby for Nordklang 22.–27. juli 2013 med Norges Korforbund Hedmark som teknisk arrangør. Nordklang-festivalene er selve bærebjelken i det nordiske korsamarbeidet. Norges Korforbunds Sommerkorskole blir en del av festivalen.

Med aktiviteter fra mesterklasser til korpuber er NORDKLING 15 på Hamar 22.–27. juli 2013 en godtepose for alle korsangere og dirigenter i hele Norden. Uansett nivå, uansett alder, uansett hvilken organisasjon du tilhører, om du kommer alene eller sammen med hele koret, om du vil være med på hele festivalen eller komme på dagsbesøk – du finner garantert noe som frister.

– NORDKLING er både for korsangere som ønsker faglige utfordringer og for de som ønsker et sommerlig kor-tilbud i en sosial og festlig ramme, sier Cathrine Schumann, generalsekretær i Norges Korforbund.

Norges Korforbund arrangerer NORDKLING 2013 på oppdrag fra Nordisk Korforum. Teknisk arrangør er Norges Korforbund Hedmark i samarbeid med Ung i Kor (tidligere NOBU) og FONOKO (Foreningen norske kordirigenter).

Siden starten i 1971 har NORDKLING-festivalene vært bærebjelken i det nordiske korsamarbeidet. Hvert tredje år møtes sangere og dirigenter for å dele kunnskap og opplevelser. Til hver festival blir det laget et eget sanghefte, Nordklang-heftene, som blir flittig brukt, både under og etter festivalene.

Høydepunkter fra programmet i på Hamar i 2013

- Sommerkorskolen på Toneheim – for anledningen åpen for hele Norden
- Korverksteder for sangere, blant annet med samisk musikk

- Korverksteder for kor – gjesteinstruktører innstuderer et verk med ditt kor
- Stemmeverksteder
- Sommerkor med operaperler, solister og stort orkesterfølge
- Sommerkor med popklassikere, solister og band
- To mesterklasser for dirigenter
- Konserter, kulturtilbud og sosiale aktiviteter.

Den elektroniske påmeldingen er snart åpen, men allerede nå kan påmelding sendes til post@nordklang.no

Sjekk videre på www.nordklang.no og på Facebook.

Forventningsfulle arrangører ønsker alle velkommen til Hamar i 2013: Festivalleder Øivind Bjurbeck (th) og produsent i Norges korforbund, Roar Barros-Ødegård.

Hvor går musikskoleeleverne hen, når de går ud?

Af Knud Ebbesen, Kst. formand for DAOS

I den kommende måned vil amatør-orkestre og musikskoler modtage en mail med et spørgeskema, som vi håber de vil tage positivt imod. Svarene skal gerne give os et sikkert billede af, i hvilket omfang musikskoleelever med klassiske instrumenter fortsætter med at være aktive musikudøvere, når de forlader musikskolens trygge rammer og tilbud om samspil.

Og "vi" er Dansk Amatør Orkester Samvirke (DAOS), Odense Musikskole og Danske Musik- og Kulturskoleledere (DMKL), der er gået sammen

om denne undersøgelse. Vi håber at få mange tilbagemeldinger fra nuværende og tidligere musikskoleelever, fra musikskoler og fra amatørorkestre, så vi får et godt grundlag for at vurdere situationen.

Vi vil analysere de indkomne svar nøje, og hvis det viser sig, som vi frygter lidt, at mange af de unge holder op med selv at spille, vil vi på en workshop i begyndelsen af 2013 finde frem til, hvad der kan gøres for at ændre på den situation. Hvordan kan vi f.eks. i vores medlemsorkestre gøre det mere attraktivt for

unge, at melde sig ind og deltage som aktive amatør musikere.

Men i første omgang gælder det om undersøgelsen, som vi håber alle vil bruge 5-10 minutter på, så vi kan få et retvisende overblik.

BYENS SYMFONI – kender du os?

Af Lone Dawe, formand

Byens Symfoni blev oprettet som **Studemusikforeningens Orkester** allerede i 1925 og har lige siden fungeret som et aktivt orkester.

I dag, ca. 85 år senere, er orkesteret et selvstændigt amatør-symfoniorkester med omkring 50 medlemmer i alle aldre. Vi har først og fremmest det til fælles, at vi deler glæden over både udfordrende prøveforløb med skiftende dirigenter og de ca. 6 årlige koncerter, hvor vi får lov til at skabe musikalske oplevelser for vores publikum. Koncerterne holder vi typisk i det københavnske område.

Vores nuværende profil har gjort det meningsfuldt, at vi fra sæsonen 2012 siger farvel til en identitet som Studemusikforeningens Orkester og skifter til en ny identitet med navnet **Byens Symfoni**. Med navneskiftet har vi ønsket at signalere, at orkesteret er rammen for vores løbende glæde ved at arbejde med det musikalske, men samtidigt også ramme om mødet mellem medlemmerne og vores publikum i hele københavnsområdet – den by, vi er en del af.

At skifte navn har været undervejs et stykke tid. Mange af orkesterets medlemmer har bidraget med meninger og forslag. Nu er vi sammen med vores publikum i gang med en proces, hvor vi tager afsked med det gamle navn og tager det nye navn Byens Symfoni til os.

Vi håber, at navneskiftet også kan få endnu flere amatør musikere til at få øje på os. Byens Symfoni byder gerne nye musikere velkommen, – i øjeblikket primært strygere. Har du lyst til at blive en del af Byens Symfoni, så tag kontakt til formanden Lone Dawe eller se på vores hjemmeside www.byenssymfoni.dk. Her kan du læse mere om orkesteret og vore projekter.

Vores første koncerter som Byens Symfoni er den 26. og 27. november 2012, hvor vi sammen med Studenter-Sangforeningen dirigeret af Jørgen Fuglebæk opfører bl.a. Brahms: Altrapodi med solisten Andrea Pellegrini og Hornemann: Gurre-suite. Koncerterne er denne gang i Godthåbskirken på Frederiksberg og i Trommen i Hørsholm.

God oplevelse for cellister i Ishøj

Af P. Valentiner-Branth, foto af Knud Ebbesen

I weekenden 29.-30. september mødtes 10 cellister i Ishøj Kulturskole til et kursus arrangeret af DAOS.

Instruktør på kurset var cellist i DR Symfoniorkestret Birgitte Øland. Hovedværket var et stykke for 4 celli af den franske barokkomponist Michel Corrette (1707-1795). Vi var

inddelt i grupper på de 4 stemmer og havde fået noderne på forhånd, så vi var bekendt med, hvad vi skulle spille.

Birgitte arbejdede desuden med klang, skalaer og gav individuel instruktion om holdning, bufatning og strøg. Der var en god stemning deltagerne imellem, og Birgitte instruerede på en venlig og meget kompetent måde.

4 af deltagerne havde forberedt et solostykke til en masterclass. Der var første sats af Brahms' e-mol sonate, en operarie af Paisiello, nogle stykker af Schumann samt første sats af Bachs solosuite i C-dur. Som akkompagnatør på de tre stykker, der behøvede det, spillede Christian Øland klaverstemmen særdeles overbevisende. Med Birgittes kommentarer til det spillede og hendes anvisninger til et videre forløb fik vi alle et godt udbytte.

Correttes Concerto Le Phenix var meget spændende og vellydende musik med udfordringer for alle deltagende. – Tak for et særdeles godt kursus.

NYT FRA DAOS STYRELSEN

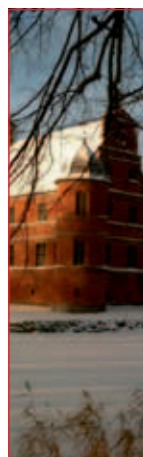
Aflysning af orkesterfestival

Den planlagte orkesterfestival i Esbjerg i pinsen 2013 har vi desværre måttet aflyse på grund af for få tilmeldte orkestre.

Formandsskifte i DAOS.

Vores hidtidige formand Louise Broch har af personlige grunde desværre måttet trække sig tilbage fra posten. Louise fortsætter som medlem af DAOS Styrelsen. Indtil videre har jeg som næstformand overtaget formandsopgaverne, og vi vil så i Styrelsen snarest finde frem til, hvem der på længere sigt skal overtage formandshvervet.

Knud Ebbesen, kst. formand for DAOS

BODIL HEISTER

**JUL PÅ SLOTTET
• SUITE •**

Mangler du ideer til din julekoncert?
Så bestil suiteen over de kendte melodier
fra den populære julekalender.

JUL PÅ SLOTTET

Harmoniorkester · Brass Band · Salonorkester/Skoleorkester
Symfoniorkester · Musik Bodil Heister · Arr. Mogens Andresen

Bestil brochure hos Bodil Heister

tlf. 3538 4758 · bheister@post.tele.dk · www.bodilheister.dk

Hvad laver børn i efterårsferien? – De spiller da klassisk!

“Side by side”

musikskoledage med Det kongelige Kapel den 15.10-17.10

Tekst og billeder af Torben Verner Jensen

Efter at have øvet mandag, tirsdag og onsdag gav Det Kongelige Kapel koncert onsdag den 17. oktober på det Kongelige Teaters Gamle Scene. Med sig havde Kapellet “Side by side” talentfulde musikskoleelever i alderen 12-19 år fra blandt andet Helsingør, Greve, Ballerup, Ishøj, Køge og Lyngby Musikskoler.

Kravet for de deltagende musikskoleelever var, at de skulle beherske deres instrument på et højt niveau, dog endnu ikke på Musisk Grundkursus (MGK) niveau.

Musikskolelærerne indstillede udvalgte elever til “Side by side”-projektet. Fra Greve Kommune Musikskole var de deltagende Mathilde Munk fløjte, Jannik Poulsen obo, Mathias S. Rabing valdhorn, Katrine M. Nielsen kontrabas, og fra Ballerup Musikskole var det Maria A. Nicolaisen valdhorn.

Alle musikskoleelever fik tildelt en mentor fra Kapellet, som skulle guide eleverne igennem hele forløbet.

Maria, der spiller valdhorn, fortæller, at det var morsomt at møde de professionelle musikere. Særligt var hornisterne nogle værre spøgefugle, der fortalte vittigheder under prøverne, så hele horngruppen lå flade af grin. De pointerede dog, at den slags var strengt forbudt til koncerten. Men de var også gode mentorer, der gav tips til, hvilke instrumenter man skulle lytte efter for at sætte rettidigt ind.

Eleverne havde indstuderet værkerne hjemmefra sammen med deres musikskolelærere og mødte velforberedte op til den første orkesterprøve. Der var en lettere nervøsitet at spore i begyndelsen, nogle blæsere havde vibrator på tonen. Dirigenten bemærkede det straks, og Kapellet musikere fik hurtigt rettet op på det ved et par venlige bemærkninger.

Prøverne mandag og tirsdag foregik på Operaen, og det var interessant at se bygningen, hvor der heldigvis blev tid til en rundvisning.

Det var også en fantastisk oplevelse at spille på Gamle Scene på Det Kongelige Teater med den smukt udsmykkede scene og den helt særlige atmosfære.

“Jeg håber at møde hornisterne igen, når vi skal ind og se Carmen”, siger Maria.

Det Kongelige Teaters operachef Sven Müller inviterede alle deltagerne til at se/høre operaen Carmen på Operaen.

Marias mor, Susanne Nicolaisen, tilføjer, at Maria var meget engageret i hele arrangementet. Hun øvede sig flittigt og glædede sig til prøverne og særligt til koncerten. Som forældre var det en stor oplevelse at sidde på Gamle Scene og høre koncerten.

Der blev lagt op til en sprudlende koncert, der kunne vise den store talentmasse, som eksisterer i vækstlaget, hvor mange unge mennesker med stor begejstring bruger meget af deres fritid på at spille klassisk musik.

På programmet stod Georg Bizets *Carmen Suite nr. 2*, Carl Nielsens *Orientalisk festmarch fra Aladdin*, Edward Griegs *Morgenstemning fra Peer Gynt Suite nr. 1* og Detlev Glanerts *Aufbruch*.

Koncerten blev dirigeret af Frans Rasmussen, der har dirigeret alle landets symfoniorkestre og været kapelmester ved Det Kongelige Teater og Den Jyske Opera. Han er kendt for sit store engagement som formidler af musik og tillige kendt fra DR TV, hvor han bl.a. dannede amatørkor i Urbanplanen. Og så kender vi ham naturligvis fra DAMs dirigentkurser.

Koncerten blev en stor succes for alle musikskoleeleverne, kapelmusikerne havde også en rigtig god oplevelse med børnene og ville meget gerne se dem igen. Søskende, forældre, bedsteforældre, venner og bekendte var begejstrede for koncerten. Musiklærerne var også meget glade for “Side by side”. Deres elever havde fået en kæmpe inspiration til at øve sig.

The Executive Committee of European Brass Band Association (EBBA) has appointed Carsten Hering Nielsen as the organisation's new General Secretary.

EBBE

At a meeting in Utrecht last week it was decided that Carsten Hering Nielsen (45, Denmark) will take over from Berit Handegard (Norway) who has served as the General Secretary since 2007. The changes will take effect with Carsten Hering Nielsen taking over immediately but with Berit Handegard having an overlap until December 31st this year. Carsten Hering Nielsen will then be nominated for ordinary election at the next Annual General Meeting in Oslo in May 2013.

– It has been great to work for EBBA and the bands for the last five years. I'm now looking forward to concentrating on Oslo 2013. All the best to Carsten and the EBBA Executive committee in their future work, says Berit Handegard.

Carsten Hering Nielsen was elected into the Executive Committee in May 2012 after having served as a country delegate for Denmark since 2006. Berit Handegard is the event manager of next years European Brass Band Championships in Oslo, Norway, so now was a good time to change seats.

EBBA president Ulf Rosenberg says:

"We have known since the re-election in May 2011 that Berit Handegard would step down during her election period, and this has been communicated to the Annual General Meeting. This will improve the situation in the Executive Committee where four key people will stand for election in 2015, and can possibly leave at the same time. With the election of a new General Secretary at the GM in 2013 we reduce this risk. We thank Berit very much for all her hard and competent work during the last more than five years. Her efforts have maintained and developed the quality and acknowledgement of the EBBA and the side events, and it has been very enjoyable to have Berit in the team".

"I first met Carsten more than 15 years ago and I am very much looking forward to work with him. Carsten has been involved with the Danish Band Federation for more than 20 years. He has high pro-

Carsten Hering Nielsen. Privatfoto

fessional background from his various work. Carsten is an experienced and true bandsman and has played at the European Brass Band Championship himself, and he is also a former band manager for one of Denmark's best bands and for the Danish National Youth Brass Band," says Ulf Rosenberg.

"I am very proud and honoured by the trust invested in me by the Executive Committee", says Carsten Hering. *"I will do my best to make things run smoothly so nobody will notice that there has been a change. But I also know that I will have to ask my colleagues for advice many times, to secure that we keep the European*

Brass Band Championship the world's most prestigious band event."

"The level of playing we heard this year in Rotterdam was out of this world – and I sincerely believe that we will continue the progress in Oslo with a strong line-up and excellent organised event", says Carsten Hering Nielsen.

For further information contact: Ulf Rosenberg – ulf.rosenberg@gdfsuezep.no - Mobile: +47-9286-6300

Carsten Hering Nielsen - general.ebba@gmail.com - Mobile: +45-4033-1406

MUSISK CENTER ASKOV

- amatørernes eget center

VI TILBYDER;

- Indkvartering
- Forplejning
- Øvelokaler
- Koncertsale
- Og meget, meget mere, alt til rimelige priser

*Brug Musisk Center Askov
det er dit center!*

Musik Center Askov
Maltvej 1 - Askov
6600 Vejen
Kontakt: Musik Center Askov
Søndervej 7
2830 Virum
Telefon 45 85 48 42
Mail: mail@musikcenter.dk
www.amatormusik.dk/musik-center

MUSISK
CENTER
ASKOV

Christianshavns Brass Band

Af Thomas Hovaldt

Midt mellem selvvalgt opgave, bunden opgave, en kop kaffe, en øl og en hurtig svingom nåede redaktionen af fange Tove Leiningers til et par hurtige spørgsmål. Baggrunden, ud over det altid er hyggeligt, er, at Helleruplund Brass Band har skiftet navn.

Hvorfor har I valgt at skifte navn?

Vi har skiftet navn af to årsager: Vi har ingen tilknytning til Helleruplund Kirke længere. Kirken skulle for flere år siden renoveres og have nyt gulv, hvorfor kirken var lukket i tre kvart år. Vi fandt et nyt øvested i Hellerup, som vi var rigtig glade for, så det valgte vi at beholde, efter kirken var brugbar igen. Dog henvendte vi os til menighedsrådet adskillige gange og tilbød at medvirke ved højtid, at genoptage gamle traditioner med adventskoncerter mv., men det lykkedes aldrig at få et samarbejde i gang med den nye organist ved kirken. Senere modtog vi en henvendelse fra det nye menighedsråd om at flytte vore ting, da de ikke mente, vi havde tilknytning til kirken, uagtet sognepræsten var formand for FDF Helleruplund Musikkreds.

Vi har etableret et nyt tilhørsforhold til Vor Frelsers Kirke på Christianshavn. Her har vi medvirket ved "De ni

Læsninger", spillet flere koncerter og er hvert år med til sæsonåbning af kirkens tårn – turistattraktionen med den udvendige trappe. I foråret skal vi blandt andet lave en koncert med kirkens organist, Lars Sømod. Her skal vi spille to værker for orgel og brass band, nemlig Guilmants 1. symfoni for orgel og Brass band, og så har J. P. E. Hartmann også skrevet festmusik for orgel og BB – et stykke, som orkestret opførte i Helleruplund Kirke tilbage fra den tid, da orkestret hed FDF Kongens Lyngby. Det er ren nostalgi.

Den anden årsag til navneskiftet er, at vi fysisk er flyttet fra Gentofte Kommune til Københavns Kommune, da vi efter en del års nomadetilværelse har fundet øvelokale på Lundehusskolen sammen med Dania, Concord og Copenhagen Girlband. Det giver mange fordele at danne en forening – især når der skal søges midler, og så nytter det jo ikke, at vi har et navn, der hører hjemme i en anden kommune.

I har skiftet navn før, betyder orkesternavnet meget?

At skifte navn er en meget svær beslutning. Det tog lang tid, før FDF Helleruplund Brass Band slog igennem, da vi

i 1988 skiftede navn og tilhørsforhold fra FDF Kongens Lyngby. Jeg håber på, at overgangen går hurtigere og lettere denne gang. I al fald er der god hjælp at hente via de sociale medier som facebook og nu også dette indlæg i bladet. Der er mange følelser forbundet med et navn, og jeg håber, både vi og alle andre ret hurtigt vil få navnet ind under huden. Det har været en lang og demokratisk proces, og det har taget måneder at komme frem til dette navn, for vi har haft rigtig mange forslag oppe at vende. Navnet er ikke mit foretrukne, men selv en formand må bøje sig for flertallet (smiler).

Har I stadig forbindelse/ formel kontakt med FDF?

Vi har tæt kontakt til landsforbundet. I FDFs Orkesterudvalg besætter FDF Christianshavn Brass Band to af fem pladser, og på de årligt tilbagevendende orkesterkurser, der finder sted i efterårsferien, kunne vi i år stille med to delkursusledere, en dirigent og tre instruktører – og så valgte vores kasserer at deltage som kursist. Egentligt børnearbejde har vi ikke, men det mindsker ikke følelsen af at være FDF'er. Det er en dejlig, positiv organisation at være en del af.

Er det et nyt band vi møder, eller er det den samme gode kvalitet og dejlige atmosfære?

Det er det helt samme sprudlende, hyggelige, sjove, underfundige og seriøst arbejdende orkester, det altid har været. På forunderlig vis synes dette 61 år gamle orkester at blive yngre og yngre. Der er en fantastisk god energi og drivkraft at hente hos alle i orkestret. Der findes ikke et eneste medlem, der ikke på en eller

anden måde tager ansvar for orkestrets drift eller samvær, idet alle er involveret i et eller flere udvalg. Det styrker samholdigheden og mindsker fravær og sure miner.

Hvad er det bedste ved "dit" orkester?

Det, der popper op i hovedet lige nu, er selvfølgelig DM-forløbet, der kulmine-rede i går med en fantastisk præstation.

Vi har arbejdet rimelig hårdt – dog ikke med helt så mange prøver som andre orkestre – men selv om vi har været pres-set, så er det aldrig gået ud over den gode stemning. Nuvel, vi blev nr. 4, men vi fik flere points end sidste år, og vi ligger ikke ret langt fra nr. 3. Det var en sejr i vores øjne. Jeg tror, vi med rette kan kalde os Danmarks Gladeste Brass Band. Jeg elsker mit orkester.

Julekoncert med Concord Brass Band og Philip Cobb

I Concord Brass Band har vi i år en ganske særlig gæst ved vores tilbagevendende julekoncert. Det er med glæde og forventning at vi har inviteret solo-trompetisten fra London Symphony Orchestra, Philip Cobb, til at optræde som solist med os.

Ved koncerten vil vi vanen tro præsentere et alsidigt jule-repertoire, krydret med fantastiske soli af Philip Cobb.

Julekoncerten med Concord Brass Band og Philip Cobb, finder sted d. 5. december, klokken 19.30 i Templet på Vesterbro, Frederiksberg Allé 9, 1621 København V.

Billetprisen er 100 kr. – 20 % rabat for medlemmer af Concords Venner og studerende. I pausen sælges der kaffe og kage.

Anne Katrine Vandel, CBB.

Syng Julen ind i Kgs. Lyngby

Julesange og Christmas Carols

**Lyngby-Taarbæk Brass Band
og Diabolus - DaCapo koret**
under ledelse af Jesper Juul og John Høybye

Søndag 2. december kl. 15:00

Lyngby Kulturhus, Klampenborgvej 215 B, Kgs. Lyngby

Dansk-Engelsk Jul i Holmens Kirke

Danske Julesange og Christmas Carols

**Diabolus - DaCapo koret og
Lyngby-Taarbæk Brass Band**
under ledelse af John Høybye og Jesper Juul

Mandag 3. december kl. 20:00

Holmens Kirke, Holmens Kanal 21, 1060 København K

Foto Peder Hansen

DM for Brass 2012

DM for Brass 2012 Samlet resultat									
1. DIVISION	Points Jury member:						Results		
	A		B		C				
	Test	Own	Test	Own	Test	Own	Test	Own	Final
Name of band.									
Concord Brass Band	91	97	90	94	98	95	91,0	95,3	93,2
FDF Christianshavn Brass Band	87	92	85	92	88	92	86,7	92,0	89,4
Lynby-Taarbæk Brass Band	94	95	93	93	94	94	93,7	94,0	93,9
Århus Brass Band	88	93	87	95	87	93	87,3	93,2	90,5

2

4

1

3

DM for Brass 2012 Samlet resultat									
2. DIVISION	Points Jury member:						Results		
	A		B		C				
	Test	Own	Test	Own	Test	Own	Test	Own	Final
Name of band.									
Dania Brass Band	91	94	93	94	90	94	91,3	94	92,7
Frederiksberg Brass Band	87	90	88	90	86	89	87,0	89,7	88,4
Frederikshavn FDF Brass Band	83	91	87	91	84	90	84,7	90,7	87,7
Hafslia Brass Band	82	86	81	86	78	86	80,3	86,0	83,2
Hjørring Brass Band	78	88	80	88	76	88	78,0	88,0	83,0
Selandia Brass	79	87	78	87	79	87	78,7	87,0	82,9
Skanderborg Brass Band	92	93	92	93	92	93	92,0	93,0	92,5
Svigerslev Blåserne	90	92	91	92	91	92	90,7	92,0	91,4
Svigerslev Brass Band	88	89	89	89	87	91	88,0	89,7	88,9

1

5

6

7

8

9

2

3

4

DM for Brass 2012 Samlet resultat									
3. DIVISION	Points Jury member:						Results		
	A		B		C				
	Test	Own	Test	Own	Test	Own	Test	Own	Final
Name of band.									
FDF Gladsaxe Brass Band	86	91	86	91	87	90	86,3	90,7	88,5
Flyverhjemmet Musikorps	83	87	84	88	84	86	83,7	87,0	85,4
Sejs Blåserne	87	90	87	90	88	89	87,3	89,7	88,5

2

3

1

Danske mandolinskoler før 1945 – og deres forfattere

Af Per Graversgaard

Det er nok ikke mange udenfor mandolin og guitarkredse, der er bekendt med at instrumenterne havde en storhedstid mellem 1900 og 1960. I den periode var der flere hundrede mandolinorkestre landet over. Derfor var der naturligvis også et stort behov for både skoler, undervisning og musik for mandolin. De første skoler på dansk udkom allerede i de første år af 1900-tallet, og jeg vil her forsøge at give et overblik. Først lidt om de 2 hovedpersoner på området

De førende pædagoger

Albert Petersen (1865-1941) udgav allerede sin første mandolinskole "Dania" omkring 1904-05. Ifølge kilder havde han en formel musikuddannelse og havde spillet i forskellige symfoniorkestre. Mandolin- og guitarmæssigt var han elev af kantor ved Holmens kirke Adolph Eggers (1859-1919). Eggers udgav ligeledes en mængde guitarnoder mellem 1898 og 1910. Den første skole blev udgivet på eget forlag, men derefter (fra ca. 1910) var det Wilhelm Hansens forlag, der stod for det. Og instrumentalskolerne blev så populære, at de blev trykt i 20-30 oplag og fortsat findes på mange biblioteker. Som pædagog var han kendt som en grundig og seriøs lærer, der behandlede alle elever seriøst. Petersen var også aktiv som både musiker (med Neapolitansk kvartet og Veneziansk trio, der ofte hørtes i radioen) og leder af sit eget mandolinorkester. Orkesteret blev overtaget af hans kone Hertha Petersen efter mandens død.

Alberto Bracony (1885-1946) var født i Rom som søn af en billedhugger. Han kom til landet med sin familie

i 1890'erne, og efter ægteskab med pianisten Ellen Lynge og ophold i Hamburg, kom han tilbage til Danmark i 1915. Han havde studeret mandolin hos virtuosen Carlo Munier (1859-1911) og udgav sine første skoler i Hamburg omkring 1910 under pseudonymet A. Alberto. Siden blev det til en stor mængde skoler og albums, ved siden af arbejdet som orkesterleder og musiker, med mange koncerter i radioen. Efter Bracconys død overtog den mangeårige ven og senere dirigent for Radioens Underholdningsorkester Kai Mortensen, ledelsen af mandolinorkestret.

De øvrige skoler

En anden skole blev udgivet i store oplag, men er nok ret ukendt i dag. Forfatteren var August Kragelund Etlinger (1855-1909), og hans "Det tusind hjemms musikskole" blev udgivet i januar 1909 for instrumenterne mandolin, guitar og zither. Etlinger var født i Kiel og i øvrigt nevø til L.C. Kragelund (1825-1916), der er mest kendt for melodien "Jomfru, vil De med i Skoven". Kragelund var aktiv som pædagog og musiker i Lorry Feilbergs sangerindepavillon "Operetten" på Frederiksberg. Holger Drachmann, der havde sin gang i etablissementet, har skrevet om det i romanen "Forskrevet" (1929).

Derudover er der 3 mandolinskoler, som må nævnes her: Oluf Brøndberg (1858-1952) udgav i det første årti af 1900-tallet en mandolinskole

på Petersen & Steenstrups forlag. Senere udkom også et potpourri over danske sange. A. Ankersted skriver i forordet til sin skole, at han har spillet i Y.M.C.A.'s orkester i London, og at han er elev af mandolinvirtuosen Giuseppe Sgallari (1868-1926) fra Napoli, og endelig findes der også en skole af Anda Ørngren Friis, udgivet på Peder Friis forlag – måske hendes ægtemand? De sidstnævnte skoler er sjældne og nok svære at få fat i, også antikvarisk. Så hvis man vil lære mandolin efter den gamle metode, er Albert Petersen og Alberto Braconys skoler de mest udbredte. Ellers findes der også nyere skoler af bl.a. Per Sørensen og Tove Flensborg.

Forside fra Etlingers skole (Rob. Kleinert 1909).

DSO KONCERT- og BEGIVENHEDSKALENDER

9. december 2012 kl. 15

De 9 læsninger m. Tove Flensborgs
Mandolinorkestre
Ansgar kirke, Hedehusene
Gratis adgang

17. marts 2013

Magiba med solister
Baghuset, Sct. Jacobs Vej 1 v. Ballerup Kirke
Entré
Se www.magiba.dk

Afsender
Dansk Amatørmusik
Ryesgade 10,1.
8000 Århus C

MUSIKALSK GRUNDKURSUS

- for talentfulde musikere
mellem 14 og 25 år
www.musikalskgrundkursus.dk

TILMELDING TIL OPTAGELSESPRØVE FRA 1. DECEMBER 2012 – 1. FEBRUAR 2012

Hvad er MGK?

MGK er et 3-årigt overbygningskursus knyttet til en musikskole. Undervisningen kan foregå over fire år, hvis den kombineres med en gymnasial uddannelse eller anden skolegang. Formålet med MGK er at uddanne musikudøvere, som kan stimulere det lokale musikliv, og at forberede elever til optagelse på en videregående musikuddannelse.

Hvordan bliver jeg optaget?

Du kan søge optagelse på et af MGK Centrene uanset din bopæl og med mulighed for at vælge en 2. og 3. prioritet, hvis der ikke skulle være plads på det ønskede center. Du kommer til optagelsesprøve på det sted, der søges som første prioritet. Tilmelding til optagelsesprøve foregår på www.musikalskgrundkursus.dk. Ansøgningsfrist er den 1. februar 2013.

Hvordan er undervisningen?

Statens Kunstråd stiller særlige krav til lærere, undervisningens indhold, rammerne for undervisningen m.v., så du er sikker på at få de bedste muligheder for at udvikle dig musikalsk.

Hvor foregår undervisningen?

MGK-undervisningen administreres af 7 MGK centre fordelt i hele landet. Den undervisning du vil modtage, hvis du optages, kan finde sted både på MGK Centrets musikskole eller på en anden musikskole i området, hvor der er tilstrækkeligt med optagne elever og kvalificerede lærere.

Hvad koster det?

Undervisningen er gratis, men kurset er ikke SU-berettiget.

Hvor får jeg yderligere oplysninger?

Du kan få oplysninger om optagelsesprøver, undervisningssteder m.m. på hjemmesiden www.musikalskgrundkursus.dk eller ved at rette henvendelse til det regionale MGK Center, hvor du søger optagelse.

HER FINDER DU MGK

MGK Center Hovedstaden

Københavns Kommunes Musikskole
Staldgade 29
1699 København V
Tlf.: 3543 7073
mail@musikskolen.kk.dk
www.musikskolen.kk.dk

MGK Center Østjylland

Aarhus Musikskole
Vester Alle 3
8000 Århus C
Tlf.: 8940 9921
musikskolen@aarhus.dk
www.aarhusmusikskole.dk

MGK Center Sjælland

Køge Musikskole
Ved Stadion 1
4600 Køge
Tlf.: 5664 0660
info@koegemusikskole.dk
www.koegemusikskole.dk
www.mgksjaelland.dk

MGK Center MidtVest

Holstebro Musikskole
Bisgårdmark 16
7500 Holstebro
Tlf.: 9742 4600
musik@homus.dk
www.holstebromusikskole.dk
www.mgkmidtvest.dk

MGK Center Fyn

Odense Musikskole
Danmarksgade 10
5000 Odense C
Tlf.: 6375 8595
odensemusikskole.buf@odense.dk
www.odensemusikskole.dk
www.fynskemusikskoler.dk

MGK Center Nord

Aalborg Kulturskole
Nordkraft
Teglgaards Plads 1,
9000 Aalborg
Tlf.: 9931 4140
kulturskolen@aalborg.dk
www.aalborgkulturskole.dk

MGK Center Sydjylland

Kolding Musikskole
Riis Toft 12 a,
6000 Kolding
Tlf.: 7979 1050
mgksyd@kolding.dk
www.koldingmusikskole.dk
www.mgksyd.dk